

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ

BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

FAKULTA PODNIKATELSKÁ

FACULTY OF BUSINESS AND MANAGEMENT

ÚSTAV FINANCÍ

INSTITUTE OF FINANCES

**BILANČNÍ POLITIKA ÚČETNÍCH JEDNOTEK
SESTAVUJÍCÍCH ÚČETNÍ ZÁVĚRKU DLE IFRS**

ACCOUNTING POLICY OF THE ENTITIES PREPARING THEIR FINANCIAL STATEMENTS IN ACCORDANCE
WITH IFRS

DIPLOMOVÁ PRÁCE

MASTER'S THESIS

AUTOR PRÁCE

AUTHOR

Bc. Katarína Čontošová

VEDOUCÍ PRÁCE

SUPERVISOR

prof. Ing. Miloš Tumpach, Ph.D.

BRNO 2019

Zadání diplomové práce

Ústav: Ústav financí
Studentka: **Bc. Katarína Čontošová**
Studijní program: Ekonomika a management
Studijní obor: Účetnictví a finanční řízení podniku
Vedoucí práce: **prof. Ing. Miloš Tumpach, Ph.D.**
Akademický rok: 2018/19

Ředitel ústavu Vám v souladu se zákonem č. 111/1998 Sb., o vysokých školách ve znění pozdějších předpisů a se Studijním a zkušebním řádem VUT v Brně zadává diplomovou práci s názvem:

Bilanční politika účetních jednotek sestavujících účetní závěrku dle IFRS

Charakteristika problematiky úkolu:

Úvod
Vymezení problému a cíle práce
Teoretická východiska práce
Analýza problému a současné situace
Vlastní návrhy řešení, přínos návrhů řešení
Závěr
Seznam použité literatury
Přílohy

Cíle, kterých má být dosaženo:

Návrh opatření na zamezení účetních podvodů pro jednotky sestavující účetní závěrku dle IFRS.

Základní literární prameny:

DVOŘÁKOVÁ, Dana. Finanční účetnictví a výkaznictví podle mezinárodních standardů IFRS. Praha: Management Press, 2017. ISBN 9788026506928.

FICBAUER, Jiří. Mezinárodní standardy účetního výkaznictví. 1. vyd. Brno: Vysoké učení technické v Brně, Fakulta podnikatelská, 2016. ISBN 978-80-214-5390-6.

IASB. International financial reporting Standards. IASCF: London, 2019.

SCHILIT, Howard et al. Financial Shenanigans, Fourth Edition: How to Detect Accounting Gimmicks and Fraud in Financial Reports. Fourth Edition. New York: McGraw-Hill Education, 2018. ISBN 978-1260117264.

Termín odevzdání diplomové práce je stanoven časovým plánem akademického roku 2018/19

V Brně dne 28.2.2019

L. S.

doc. Ing. Vojtěch Bartoš, Ph.D.
ředitel

doc. Ing. et Ing. Stanislav Škapa, Ph.D.
děkan

Abstrakt

Diplomová práca sa zaoberá návrhom opatrení na zamedzenie účtovných podvodov pre jednotky zostavujúce účtovnú závierku podľa IFRS. Práca je rozdelená na tri časti. V prvej časti je popísaná teória tvorby medzinárodnej harmonizácie účtovných systémov. Druhá časť je venovaná analýze a popisu vybraných, najčastejšie používaných medzinárodných účtovných štandardov, z ktorých následne vychádza časť vlastných návrhov riešení. Tretia časť, vlastné návrhy riešenia, sa zaoberá aplikáciou analytickej časti na konkrétny vybraný podnik, ČD Cargo, a. s. Rozobrané sú rozdiely medzi účtovaním podľa rozdielnych účtovných systémov a vplyv rozdielov na vybrané ukazovatele finančnej analýzy.

Kľúčové slová

medzinárodné účtovné štandardy, IFRS, IAS, účtovný štandard, účtovný systém, české účtovné štandardy, ukazovatele finančnej analýzy, likvidita

Abstract

The diploma thesis deals with the design of measures to prevent accounting fraud for units compiling IFRS financial statements. The thesis is divided into three parts. The first part describes the theory of creating international harmonization of accounting systems. The second part is devoted to the analysis and description of selected, the most frequently used international accounting standards, from which the part of own solutions is based. The third part, own solution proposals, deals with the application of the analytical part to a specific selected company, ČD Cargo, a. s. Differences between accounting in different accounting systems are discussed, namely the impact of differences on selected indicators of financial analysis.

Key words

International Accounting Standards, IFRS, IAS, Accounting Standard, Accounting System, Czech Accounting Standards, indicators of financial analysis, liquidity

Bibliografická citácia práce

ČONTOŠOVÁ, Katarína. *Bilanční politika účetních jednotek sestavujících účetní závěrku dle IFRS* [online]. Brno, 2019 [cit. 2019-05-12]. Dostupné z: <https://www.vutbr.cz/studenti/zav-prace/detail/119458>. Diplomová práce. Vysoké učení technické v Brně, Fakulta podnikatelská, Ústav financí. Vedoucí práce Miloš Tumpach.

Čestné prehlásenie

Prehlasujem, že predložená diplomová práca je pôvodná a spracovala som ju samostatne.
Prehlasujem, že citácia použitých prameňov je úplná, že som vo svojej práci neporušila autorské práva (v zmysle Zákona č. 121/2000 Sb. o právu autorskom, a o právach súvisiacich s právom autorským).

V Brne dňa 12.5.2019

.....

podpis autora

Obsah

ÚVOD.....	10
CIELE PRÁCE, METÓDY A POSTUPY SPRACOVANIA	11
1 TEORETICKÉ VÝCHODISKÁ PRÁCE	12
1.1 Integrácia účtovníctva	12
1.1.1 Členenie účtovných systémov	12
1.1.2 Medzinárodná účtovná harmonizácia	13
1.2 Medzinárodné štandardy účtovného výkazníctva	14
1.2.1 Základné princípy IFRS	14
1.2.2 Inštitúcie upravujúce IFRS	16
1.2.3 Obsah publikácie IFRS	17
1.2.4 Postup tvorby štandardov.....	19
1.2.5 Praktické použitie IFRS v ČR.....	20
2 ANALÝZA PROBLÉMU A SÚČASNEJ SITUÁCIE	22
2.1 Prezentácia účtovnej závierky podľa IAS 1	22
2.1.1 Súčasti účtovnej závierky	22
2.1.2 Zásady zostavenia účtovnej závierky	23
2.1.3 Štruktúra a obsah účtovnej závierky	24
2.1.4 Porovnanie IAS 1 s českou legislatívou	28
2.2 Účtovné zobrazenie zásob podľa IAS 2	29
2.2.1 Oceňovanie zásob	29
2.2.2 Porovnanie IAS 2 s českou legislatívou	31
2.3 Výkazy peňažných tokov podľa IAS 7	32
2.3.1 Členenie peňažných tokov	32
2.3.2 Vykazovanie peňažných tokov	34
2.4 Účtovná politika podľa IAS 8	34
2.4.1 Definície.....	34
2.4.2 Výber a uplatňovanie účtovnej politiky	35
2.4.3 Zmeny účtovnej politiky	35
2.4.4 Porovnanie IAS 8 s českou legislatívou	36
2.5 Splatná daň z príjmu podľa IAS 12.....	37

2.5.1	Definície.....	37
2.5.2	Výpočet splatných a odložených daňových záväzkov a pohľadávok.....	38
2.5.3	Porovnanie IAS 12 s českou legislatívou	39
2.6	Nehnutelnosti, stroje a zariadenia podľa IAS 16.....	40
2.6.1	Definície.....	40
2.6.2	Vykazovanie nehnuteľností, strojov a zariadení.....	41
2.6.3	Precenenie a odpisovanie nehnuteľností, strojov a zariadení	42
2.6.4	Porovnanie IAS 16 s českou legislatívou	43
2.7	Prenájom podľa IFRS 16.....	44
2.7.1	Definície.....	44
2.7.2	Vykazovanie a oceňovanie leasingu	46
2.7.3	Porovnanie IFRS 16 s českou legislatívou	48
2.8	Výnosy podľa IFRS 15	48
2.8.1	Porovnanie IFRS 15 s českou legislatívou	49
2.9	Finančné nástroje podľa IAS 32 a IFRS 9	49
2.9.1	Definície.....	50
2.9.2	Porovnanie IAS 32 a IFRS 9 s českou legislatívou	50
2.10	Ukazovatele finančnej analýzy	51
2.10.1	Ukazovatele likvidity a doby obratu aktív	52
3	VLASTNÉ NÁVRHY RIEŠENÍ	55
3.1	Predstavenie vybraného podnikateľského subjektu	55
3.2	Úprava vybraných položiek účtovníctva podľa IFRS.....	56
3.2.1	Úprava zásob podľa IFRS.....	56
3.2.2	Úprava pohľadávok podľa IFRS.....	58
3.2.3	Úprava krátkodobého finančného majetku podľa IFRS	60
3.2.4	Úprava krátkodobých záväzkov podľa IFRS.....	61
3.2.5	Úprava dlhodobého hmotného a nehmotného majetku podľa IFRS	63
3.2.6	Úprava tržieb podľa IFRS.....	65
3.3	Výpočet vybraných ukazovateľov finančnej analýzy	66
3.3.1	Výpočet podľa účtovania na základe českej legislatívy	66
3.3.2	Výpočet podľa účtovníctva na základe IFRS	68
3.4	Celkové zhrnutie vplyvu IFRS na vybrané ukazovatele	69

ZÁVER	71
ZOZNAM POUŽITEJ LITERATÚRY	72
ZOZNAM POUŽITÝCH ZKRATIEK.....	75
ZOZNAM POUŽITÝCH TABULIEK A VZORCOV	76
PRÍLOHY	77

ÚVOD

Celosvetové prepojenie odlišných oblastí v rôznych smeroch je aktuálnym globálnym trendom, ktoré sa nevyhlo ani oblasti medzinárodnej ekonomickej spolupráce. Pre riadenie, hodnotenie a kontrolu ekonomickej oblasti sú dôležité informácie z účtovníctva, ktoré poskytujú užívateľom spoľahlivé informácie o ekonomickej realite skúmaného subjektu. Regulácia účtovníctva prebieha na základe rôznych národných účtovných systémov, ktoré sa rôznym spôsobom harmonizujú. Pre medzinárodnú harmonizáciu účtovných systémov existujú celkovo tri celosvetovo uznávané účtovné systémy: Americké všeobecne uznávané účtovné štandardy US GAAP, potom účtovné smernice Európskej únie a Medzinárodné štandardy účtovného výkazníctva IAS/IFRS.

Bilančná politika predstavuje výber spôsobov oceňovania, účtovania a vykazovania aktív, záväzkov, vlastného kapitálu, nákladov a výnosov, ktorý si zvolí účtovná jednotka. Niektoré podniky majú možnosť voľby medzi IFRS alebo českými účtovnými predpismi. V prípade, že si zvolia IFRS, majú vo všetkých oblastiach možnosť v opodstatnených prípadoch uplatniť výhradu poctivého a verného zobrazenia. Ak túto možnosť neuplatnia, majú v niektorých prípadoch daný postup uplatnenia. Príkladom môžu byť výrobné podniky, ktoré musia vyrobené zásoby oceňovať podľa IAS 2 v nižšej čiastke z obstarávacích nákladov a čistej realizačnej hodnoty. V niektorých prípadoch si podniky môžu zvoliť niektorú zo stanovených možností, napríklad úroky z financovania obstarania majetku oceňovaného v reálnej hodnote sa podľa IAS 23 môžu, ale aj nemusia aktualizovať (kapitalizovať). Ak nie je stanovený postup podľa niektorého existujúceho predpisu, môže si ho podnik vytvoriť do určitej miery sám.

Diplomová práca s názvom „Bilančná politika účtovných jednotiek zostavujúcich účtovnú závierku podľa IFRS“ sa venuje problematike možných rozdielov v účtovaní podľa IFRS a podľa rozdielných účtovných systémov, a s tým spojenej problémovej interpretácii vykázaných informácií. Štruktúra diplomovej práce pozostáva z teoretickej časti, v ktorej je priblížená terminológia použitá v samotnej práci; ďalej z analytickej časti, ktorá obsahuje analýzu vybraných, najčastejšie používaných medzinárodných účtovných štandardov; a nakoniec z vlastných návrhov riešení, kde sú na vybranom podniku aplikované poznatky vyplývajúce z predchádzajúcich častí práce.

CIELE PRÁCE, METÓDY A POSTUPY SPRACOVANIA

Hlavným cieľom diplomovej práce je návrh opatrení na zamedzenie účtovných podvodov pre jednotky zostavujúce účtovnú závierku podľa IFRS. Čiastkovým cieľom práce je zhodnotenie vplyvu rozdielnej aplikácie IFRS v praxi napr. na ukazovatele finančnej analýzy.

Pri zostavovaní diplomovej práce sa vychádzalo z teoretických poznatkov, ktoré boli získané predovšetkým z domácich aj zahraničných literárnych prameňov. Okrem literárnych prameňov sa vychádzalo aj z internetu, z ktorého sa používali len vedecké články s riadnym označením autora a jeho diela.

Pri spracovaní tejto práce sú použité metódy ako napríklad analýza, syntéza, abstrakcia, modelovanie, komparácia a metóda indukcie a dedukcie. Metóda analýzy je použitá v rámci získavania informačných zdrojov týkajúcich sa medzinárodných účtovných štandardov. Zo získaných informačných zdrojov sú pomocou metódy syntézy a abstrakcie vybrané najrelevantnejšie informácie týkajúce sa danej témy.

Práca je rozdelená na tri časti: *teoretickú, analytickú a časť vlastných návrhov riešení*. V *teoretickej časti* je použitá metóda analýzy a syntézy, pričom sa daná časť najprv zaoberá samotnou integráciou účtovníctva a s tým spojeným členením účtovných systémov, a následne sú v samostatnej kapitole teoreticky vymedzené poznatky o medzinárodných štandardoch účtovného výkazníctva. *Analytická časť* používa metódu modelovania a sú v nej bližšie definované a popísané postupy pravidiel podľa jednotlivých vybraných medzinárodných účtovných štandardov. Na základe metódy komparácie je vo väčšine kapitol porovnaný rozdiel medzi medzinárodnými účtovnými štandardmi a českým účtovným systémom. *Časť vlastných návrhov riešení* využíva pre vyvodenie záverov zo zistených informácií metódu indukcie a dedukcie.

1 TEORETICKÉ VÝCHODISKÁ PRÁCE

Regulácia účtovníctva je dôležitá z hľadiska lepšieho poskytovania informácií o ekonomickej realite konkrétneho skúmaného subjektu. Zároveň je nevyhnutné vytvoriť predpoklady pre jednotnú reguláciu v rámci národných aj medzinárodných úrovní. V súčasnosti jednotná regulácia nefunguje ani na jednej zo spomínaných úrovní. V rámci rozdielov v národných účtovných systémoch existuje veľa nevýhod, medzi ktoré patrí hlavne nejednotná úprava základných požadovaných výkazov a s tým spojená nejednotnosť v porovnaní účtovných výkazov medzi jednotlivými krajinami.

V nasledujúcej kapitole je priblížená problematika medzinárodných účtovných systémov rozčlenená na prvú podkapitolu o samotnej harmonizácii účtovných predpisov a druhú podkapitolu o medzinárodných štandardoch účtovného výkazníctva.

1.1 Integrácia účtovníctva

V súčasnosti dosahuje ekonomická spolupráca, ktorá sa nevyhla ani oblasti účtovníctva, globálne rozmery. Existuje niekoľko faktorov, ktoré prispeli k potrebe uceleného jednotného svetového účtovníctva.

Prvým z faktorov je zvýšená výmena tovarov a služieb medzi jednotlivými štátmi a vo vnútri štátov. Ďalším je vyššie využitie finančných operácií (napr. operácie s cennými papiermi) a posledným faktorom je zvýšená činnosť investorov (Ficbauer, 2016).

1.1.1 Členenie účtovných systémov

Členenie účtovných systémov je závislé na viacerých dominantných znakoch. Jedným z druhov členenia môže byť rozlíšenie jednotlivých hlavných modelov účtovníctva podľa miery a spôsobu regulácie, informačnej otvorenosti a zohľadnení inflačných vplyvov (Kovanicová, 2003):

- *anglosaský model* (niekedy nazývaný aj britsko-americko-holandský model) zohľadňuje peňažný a kapitálový trh s množstvom nadnárodných zoskupení a firiem. Účtovníctvo je orientované na uspokojenie požiadaviek veriteľov a investorov. Využitie modelu je vo viac ako 40 krajinách sveta, napr. v USA, Kanade, Veľkej Británii, Holandsku, Austrálii, Izraeli či Singapore.

- *kontinentálny model* sa zameriava na závislosť firmy na finančných inštitúciách. Pri regulácii účtovníctva sú dôležité právne normy, a to aj daňové zákony a obchodné právo. Model je využívaný krajinách kontinentálnej Európy.
- *juhoamerický model* kladie dôraz na vysoké inflačné vplyvy a na potreby vlád a daňových orgánov. Medzi užívateľov modelu patria napr. takmer všetky štáty Latinskej a Južnej Ameriky.
- *zmiešaný model* sa snaží zahrnúť aj potreby centrálne riadenej ekonomiky, aj tržné aktivity podnikov a organizácií.

1.1.2 Medzinárodná účtovná harmonizácia

V súčasnosti existujú tri línie medzinárodnej účtovnej harmonizácie (Dvořáková, 2014):

- *národné účtovné štandardy USA – US GAAP,*
- *účtovné smernice Európskej únie,*
- *Medzinárodné štandardy účtovného výkazníctva IFRS.*

Národné účtovné štandardy US GAAP (General Accepted Accounting Principles) sú významné pre celosvetovú harmonizáciu účtovníctva. Významnosť štandardov spočíva nielen v sile USA, ale aj v kvalite tohto systému. Zostavovať účtovnú závierku v súlade s US GAAP je povinnosťou spoločností so sídlom v USA, ktoré chcú obchodovať so svojimi cennými papiermi na newyorskej burze (Dvořáková, 2014).

V *Európskej únii* je účtovníctvo a výkazníctvo regulované už od vydania prvej smernice, ktorá sa týkala účtovníctva. Zásadný legislatívny dokument dôležitý pre účtovníctvo je v súčasnosti aktualizovaná Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2013/34/EÚ z 26. júna 2013 o ročných účtovných závierkach, konsolidovaných účtovných závierkach a súvisiacich správach určitých druhov podnikov.

Európska únia v minulosti vyvinula snahu o harmonizáciu účtovných pravidiel jednotlivých členských štátov, avšak vo výsledku bolo zistené, že najlepším riešením sa javí použitie celosvetovo uplatňovaných štandardov – IFRS. Najdôležitejšie dokumenty Európskeho spoločenstva, ktoré sa týkajú aplikácie IFRS:

- Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2001/65 z 27. septembra 2001, ktorej obsahom je oceňovanie finančných nástrojov vo fair value.

- Nariadenie ES 1606/2002 Európskeho parlamentu a Rady „o používaní Medzinárodných štandardov účtovného výkazníctva“ z 19. júla 2002. Obsahovala povinnosť zostaviť konsolidovanú účtovnú závierku v súlade s IFRS pre registrované spoločnosti na burzách cenných papierov.
- Smernica 2003/51/ES Európskeho parlamentu a Rady z 18. júna 2003 upravuje predošlé smernice o ročných a konsolidovaných účtovných závierkach určitých foriem spoločností, bánk a ostatných finančných inštitúcií a poisťovní. Obsahom Smernice je dosiahnutie súladu medzi závierkou zostavenou podľa smerníc a podľa IFRS.
- Nariadenie ES 1126/2008 Európskeho parlamentu a Rady z 3. novembra 2008 o prijatí určitých Medzinárodných štandardov účtovného výkazníctva v súlade s Nariadením ES 1606/2002 Európskeho parlamentu a Rady.

Problematike samotných IFRS bude venovaná nasledujúca samostatná kapitola práce.

1.2 Medzinárodné štandardy účtovného výkazníctva

Medzinárodné štandardy účtovného výkazníctva (IFRS) vznikli na základe politického rozhodnutia členských krajín Európskej únie vytvoriť postupne takzvané jednotné svetové účtovníctvo. Vznik samotných IFRS siaha až do roku 1904, ku konaniu svetovej výstavy v St. Louis, kde sa po prvýkrát konal svetový kongres účtovníkov. Vydanie prvých IFRS sa však datuje od 70. rokov 20. storočia, pričom IFRS sú vydávané nezávislou, nevládnou a neziskovou Nadáciou IFRS (IFRS Foundation) založenou v štáte Delaware (USA). Príprava IFRS je realizovaná dvomi výkonnými orgánmi Nadácie IFRS pôsobiacimi v Londýne, konkrétne v súčasnosti International Accounting Standards (IASB) a IFRS Interpretations Committee (IFRS IC). Podstata štandardov je najmä v zostavení účtovnej závierky, ktorá je predkladané investorom a veriteľom. Informácie zostavené podľa IFRS sú využívané na burzách viacerých krajín sveta.

1.2.1 Základné princípy IFRS

Medzinárodné štandardy účtovného výkazníctva (IFRS) sa celkovo zaoberajú rôznymi oblasťami dôležitými pre prezentáciu ekonomickej reality konkrétneho subjektu. Dané

oblasti však musia mať spoločné predpoklady a východiská, ktoré by mali byť v konečnom dôsledku konzistentné.

Teoretickú základňu tvorí tzv. koncepčný rámec, ktorého východiskové predpoklady, na ktorých je založené IFRS sú aktuálna báza a trvanie podniku. Aktuálna báza znamená, že výsledky transakcií a iných skutočností sú zobrazené v účtovných knihách a uvedené v účtovnej závierke v aktuálnych obdobiach, ku ktorým sa vzťahujú (sú uznané v dobe, kedy k daným skutočnostiam dochádza) (Ficbauer, 2016).

Dôsledkom predpokladu aktuálnej bázy je vykazovanie nákladov a výnosov v období, v ktorom dochádza k čistému prírastku majetku (po odpočítaní záväzkov) a nie iba v období, v ktorom dochádza k peňažným tokom. V praxi to znamená, že pri predaji tovaru dochádza k vykázaniu tržieb (výnosov) aj bez úhrady pohľadávky od odberateľa. Trvanie podniku je predpoklad, že konkrétny podnik bude vo svojej činnosti pokračovať aj v dohľadnej budúcnosti bez významnejších obmedzení (Ficbauer, 2016). Potreba daného predpokladu je z dôvodu možnosti zohľadnenia aj úžitkovej a výmennej hodnoty majetku, nie iba jeho šrotovej hodnoty.

Princípy a obmedzenia pre IFRS takisto vychádzajúce z koncepčného rámcu sú:

- *zrozumiteľnosť* – informácie uvedené v účtovnej závierke musia byť pri použití zodpovedajúcich znalostí (ekonomických či právnych) zrozumiteľné pre ich užívateľov (Ficbauer, 2016);
- *relevantnosť* – užitočnosť informácií spočíva v možnosti ich použitia užívateľmi pre uskutočnenie ekonomických rozhodnutí na základe hodnotení minulých udalostí a prognózovania budúcnosti (Ficbauer, 2016);
- *pravdivý a verný obraz* – jedná o najdôležitejší princíp, ktorý je bližšie popísaný v IAS 1: ak je určité pravidlo IFRS v rozpore s týmto princípom, účtovná jednotka sa má odchýliť od tohto pravidla;
- *pravdivá prezentácia (spoľahlivosť)* – v zmysle objektívnej (nepredpojatej) prezentácie;
- *overiteľnosť* – je možné zistiť, či informácie uvedené v účtovníctve a v závierke neobsahujú významné chyby;

- *porovnateľnosť* – užívatelia by mali byť schopní porovnávať informácie účtovnej jednotky v čase (rovnaká účtovná jednotka, rôzne obdobia) a v priestore (rovnaké obdobie, rôzne účtovné jednotky);
- *obmedzenie relevantných a spoľahlivých informácií* – princíp založený najmä na včasnosti vykazovania informácií, vyššom prínose informácie ako náklade na jej získanie.

1.2.2 Inštitúcie upravujúce IFRS

V roku 1973 bol založený *Výbor pre tvorbu medzinárodných účtovných štandardov* (IASC), ktorý vznikol na základe dohody profesijných účtovných inštitúcií z Austrálie, Kanady, Francúzska, Nemecka, Japonska, Mexika, Holandska, Veľkej Británie, Írska a USA. Postupne sa jeho členmi stali všetky profesijné organizácie z *Medzinárodnej federácie účtovníkov* (IFAC – International Federation of Accountants). Na činnosť výboru IASC dohliadala Rada, ktorá pozostávala z predstaviteľov 13 krajín menovaných Radou IFAC (Dvořáková, 2014)

Na základe potreby zefektívnenia činnosti IASC vznikla na konci roku 1999 *Nadácia Výboru pre medzinárodné účtovné štandardy* (IASCF – International Accounting Standard Committee Foundation). Funkciou Nadácie je zastrešiť vydávanie štandardov. Vedenie Nadácie je zabezpečené prostredníctvom dvadsiatich dvoch správcov, zastupujúcich rôzne zemepisné oblasti a profesie tak, aby bola zabezpečená profesijná vyváženosť. Šesť členov je zo Severnej Ameriky, šesť z Európy, šesť z Ázie a Oceánie, jeden z Afriky, jeden z Južnej Ameriky a dvaja z ďalších oblastí tak, aby bola zabezpečená územná vyváženosť. V júli 2010 bola nadácia IASCF premenovaná na *IFRS Foundation* (ifrs.org, 2017).

V roku 1995 vznikol *Poradný panel IFRS* (SAC – Standing Advisory Committee), zložený z odborníkov účtovnej profesie. Jeho úlohou bolo zapájať odbornú verejnosť do práce IASC, vyhľadávať zdroje financovania IASC, zostavovať ročnú správu o činnosti Rady a zároveň dohliadať na stratégie a plány Rady. Po roku 2000 bol Poradný zbor SAC premenovaný na *IFRS Advisory Council*. V súčasnej dobe tvorí *Poradný panel IFRS* 50 členov, ktorí umožňujú najširšej odbornej verejnosti (skupinám aj jednotlivcom) možnosť

dávať návrhy a odporúčania pre činnosť IASB. Pomáha tiež priamo IASB s výskumom očakávaných dopadov navrhovaných štandardov na užívateľov (ifrs.org, 2017).

V roku 2001 bola vytvorená *Rada pre medzinárodné účtovné štandardy* (IASB – International Accounting Standards Board), ktorá zodpovedá za tvorbu celosvetovo platných štandardov účtovného výkazníctva vydávaných IASB. IASB sa v súčasnosti (údaj platný pre obdobie od prvého decembra 2016 do júna 2022) skladá zo štrnástich členov, z ktorých jeden je predseda a jeden podpredseda. Členovia sú vymenovaní na obdobie piatich rokov a ich úlohou je zverejnenie, schválenie, vytvorenie konečnej verzie nových štandardov a zmeny už vytvorených štandardov. Členovia spolupracujú pri svojej činnosti s tvorcami národných účtovných štandardov a odbornou verejnosťou. Nadnárodný charakter štandardov je zaistený tým, že štandardy nie sú vytvorené pre určité konkrétne prostredie (IASB Board membership, 2019)

V roku 1997 vytvorila Rada IFAC *Stály interpretačný výbor* (SIC – Standing Interpretations Committee), ktorý posudzoval sporné účtovné problémy, vytváral k ich riešeniam interpretácie (skratka SIC), ktoré zjednotili riešenie problematických otázok v spojitosti so štandardmi. Niektoré interpretácie sú platné dodnes (Dvořáková, 2014). V marci 2002 bol výbor SIC nahradený *Výborom pre interpretáciu Medzinárodných štandardov účtovného výkazníctva* (IFRIC - IFRS Interpretations Committee). Hlavnou náplňou činnosti IFRIC zostáva pôvodná náplň SIC, a to prostredníctvom interpretácie vytvárať pravidlá pre jednotnú aplikáciu IFRS v prípade sporných otázok. Aktuálne informácie o projektoch IFRIC sú vydávané v informačnom bulletine „Insight“. Zasadnutia IFRIC sú prístupné verejnosti a zvolenými pozorovateľmi Výboru sú IOSCO (Medzinárodná organizácia komisií pre cenné papiere) a Európska komisia (ifrs.org, 2017).

1.2.3 Obsah publikácie IFRS

IASB každoročne vydáva niekoľko publikácií, ktoré pomáhajú lepšej interpretácii IFRS. Tzv. Red book je vydávaná každoročne, v marci a sú v nej uvedené všetky najnovšie štandardy a interpretácie, vrátane tých, ktoré ešte nenadobudli záväznú účinnosť. Neobsahuje ale tie, ktoré boli nahradené alebo premiestnené. Red book je vhodná pre naplánovanie implementácie budúcich platných štandardov (ifrs.org, 2017).

Druhá publikácia vydávaná každoročne v januári, tzv. Blue book, obsahuje všetky v danom momente účinné štandardy a interpretácie. Je vhodná hlavne pre porozumenie aktuálne platných štandardov. Od roku 2018 je aj ku Red book, aj ku Blue book každoročne vydávaná nová publikácia v minulosti nazývanej tzv. Green book, ktorá oproti predchádzajúcej zmenila iba obal a názov, pričom obsah zostal rovnaký. Stále teda obsahuje anotovaný text aj ku Red book, aj ku Blue book a rôzne vysvetlenia jednotlivých prepojení medzi štandardmi (ifrs.org, 2017).

Začiatok samotných publikácií IFRS tvorí predhovor k Medzinárodným štandardom účtovného výkazníctva, ktorý obsahuje hlavne základné ciele a popis činnosti IFRS Foundation a ich orgánov (IASB, IFRS Interpretations Committee a IFRS Advisory Council). Ďalšie časti zväzku IFRS sú venované jednotlivým štandardom (IFRS a IAS), následne sú uvedené jednotlivé interpretácie (SIC a IFRIC), významový slovník vybraných výrazov (glossary) a nakoniec je uvedený register (index) (ifrs.org, 2017).

Celkovo je komplex Medzinárodných štandardov účtovného výkazníctva (IFRS) určený primárne pre kapitálové spoločnosti, pre ktoré je primárnym cieľom dosiahnutie zisku (tomu je prispôbená aj terminológia štandardov).

Štandardy obvykle dodržiavajú jednotnú formálnu štruktúru (Dvořáková, 2014):

- obsah,
- úvod, ktorý obsahuje stručné zhrnutie obsahu štandardu a uvedenie základných dôvodov pre jeho vydanie,
- vlastný text štandardov, ktorý má za úlohu určiť definície pojmov súvisiacich so štandardom a určiť pravidlá jeho použitia. Jeho obsah závisí od konkrétneho štandardu, ale obvykle obsahuje:
 - cieľ štandardu,
 - rozsah pôsobnosti,
 - súvisiace definície (v pôvodných štandardoch IAS; v neskorších štandardoch IFRS sú definície uvedené v dodatkoch),
 - pravidlo určujúce to, ako vykázať daný prvok alebo transakciu v účtovníctve,
 - prvotné oceňovanie v momente prvotného zaúčtovania a následné oceňovanie k súvahovému dňu,

- požiadavky na zverejnenie doplňujúcich informácií – špecifikácia potrieb jednotlivých štandardov na zverejnenie informácií ohľadom danej témy v účtovnej závierke,
- dátum účinnosti.
- dodatky (angl. appendix), ilustračné príklady (angl. illustrative examples – IE), aplikačné poznámky alebo príručky (angl. application guidance – AG),
- zdôvodnenie záverov (angl. basis for conclusions – BC) – umožňuje lepšie pochopenie štandardov, pretože sú tam popísané základné body, o ktorých prebehli diskusie pri samotnej tvorbe a schválení štandardu, a to vrátane dôvodov, prečo sa konkrétne riešenie prijalo,
- implementačná príručka (angl. implementation guidance – IG) – len u niektorých štandardoch,
- tabuľkový prehľad zmien uskutočnených v štandardoch (angl. table of concordance) – pokiaľ došlo k zmenám v jednotlivých štandardoch v porovnaní s posledným vydaním.

1.2.4 Postup tvorby štandardov

Súbor predpisov IFRS k 1.1.2019 tvoria štandardy a interpretácie. Štandardy sa venujú jednej oblasti ucelene, pričom samotný pojem štandardy zahŕňa ako štandardy IAS (1-41), tak štandardy IFRS (1-17). Štandardy IAS sú vydávané pôvodne, pričom sú v súčasnosti už iba novelizované a štandardy IFRS sú vydávané v súčasnosti. Interpretácie sa zaoberajú obmedzeným okruhom konkrétnych problémov, ktorých riešenie je potrebné ihneď. Súhrnným pojmom interpretácie sú nazývané ako interpretácie SIC (1-33), tak interpretácie IFRIC (1-23). Interpretácie SIC sú pôvodné, v súčasnosti sa už iba novelizujú a interpretácie IFRIC sú vydávané v súčasnosti (ifrs.org, 2017).

Tvorba štandardov je systematickým procesom, do ktorého môže zasahovať aj odborná verejnosť z celého sveta. Nasledujúci prehľad obsahuje stručný popis tvorby štandardov.

Na začiatku tvorby štandardov je potrebný návrh témy a tým posúdenie nutnosti úpravy danej problematiky samostatným štandardom alebo možnosti úpravy danej témy aplikáciou všeobecných zásad a definícií v Koncepčnom rámci. Návrh témy (projektu) podávajú odborníci pracujúci pri IASB. Po návrhu témy a následnom posúdení nasleduje

preskúmanie národných úpravy danej problematiky a riešení z praxe, pričom povinným krokom je aj konzultácia s Poradným zborom (IFRS Advisory Council). Ďalším krokom je tvorba poradného tímu, ktorý bude poskytovať odporúčania pre riešenie témy. Pred pripustením verejných pripomienok je nevyhnutné zostavenie a publikácia diskusných materiálov (ifrs.org, 2017)

Schválenie návrhu je možné buď deviatimi členmi Rady (pokiaľ je prítomných menej než 16 členov Rady), alebo desiatimi členmi Rady. Po schválení je nutná publikácia Zverejneného návrhu pre možnosť verejných pripomienok, v rámci ktorého sa zostaví aj tzv. Zdôvodnený záver. Následne sa pripomienky k Zverejnenému návrhu, obdržané do stanovenej doby (väčšinou stanovenej na internetových stránkach ifrs.org), zhromaždia a posúdia, pričom v prípade potreby sa uskutoční verejné zhromaždenie na prediskutovanie a priblíženie konkrétnych pripomienok. Po implementácii pripomienok k Zverejnenému návrhu nasleduje finálne schválenie štandardov najmenej deviatimi hlasmi členov Rady (pokiaľ je prítomných menej ako 16 členov Rady) alebo desiatimi hlasmi. Nakoniec sa zdôvodnia závery v rámci štandardov a nasleduje ich publikovanie (ifrs.org, 2017).

Medzinárodný dosah štandardov zapríčiňuje, že ich obsahom sú viaceré mechanizmy neuplatňované v takomto rozsahu v iných krajinách. Príkladom môže byť používanie reálnej hodnoty, diskontovanie peňažných tokov, explicitné zameranie sa na prednosť obsahu transakcií pred ich formou alebo nástroje na eliminovanie rizika bilančných podvodov. Cieľom jednotlivých národných úprav v rámci Európskej únie je však implementácia použitia IFRS priamo do daných národných legislatívnych úprav.

1.2.5 Praktické použitie IFRS v ČR

Použitie IFRS je určené zákonnou povinnosťou podľa rozhodnutia Európskej komisie a podľa jednotlivých národných legislatívnych úprav. Povinnosť použitia IFRS je dané nariadením Európskeho parlamentu a Rady č. 1606/2002 zo dňa 19. 7. 2002 a Nariadením komisie (ES) č. 1126/2008 zo dňa 3. 11. 2008. Zjednodušene je možné tvrdiť, že IFRS sa musia použiť na zostavenie konsolidovaných účtovných závierok tých spoločností, ktorých cenné papiere sú kótované na verejne obchodovateľných trhoch, avšak členské

krajiny majú možnosť rozšíriť túto povinnosť, resp. pripustiť ju ako možnosť, aj v prípade iných účtovných závierok iných subjektov.

V Českej republike je povinnosť použiť IFRS v prípadoch uvedených v zákone č. 563/1991 Sb. o účetnictví. Vymedzenie jednotky, ktorá je povinná účtovať a zostaviť závierku podľa IFRS je uvedené v prvom odseku § 19a: *„Účtovná jednotka, ktorá je obchodnou spoločnosťou a je emitentom investičných cenných papierov prijatých k obchodovaniu na európskom regulovanom trhu“*. Siedmy odsek § 19a ale hovorí, že aj jednotky, ktoré nespĺňajú prvý odsek, ale musia sa podrobiť konsolidácii, majú možnosť zostaviť závierku podľa IFRS. V ďalších odsekoch tohto paragrafu sú uvedené časové vymedzenia, kedy je potrebné začať alebo skončiť s účtovaním a zostavením účtovnej závierky podľa IFRS.

Podľa oboch odsekov § 23a je uvedená špecifikácia použitia medzinárodných účtovných štandardov pri zostavení konsolidovanej účtovnej závierky. V prvom odseku je dané použitie pre konsolidujúcu účtovnú jednotku, ktorá je emitentom investičných cenných papierov prijatých na obchodovanie na európskom regulovanom trhu. Druhý odsek vymedzuje možnosť (teda nie povinnosť) zostavenia konsolidovanej účtovnej závierky podľa IFRS pre tie konsolidujúce účtovné jednotky, ktoré nie sú uvedené v prvom odseku.

2 ANALÝZA PROBLÉMU A SÚČASNEJ SITUÁCIE

Nasledujúca kapitola sa zameriava na priblíženie rozdielov v interpretácii medzinárodných štandardov v oblastiach, z ktorých následne vychádza praktická realizácia diplomovej práce. Zo súhrnu všetkých štandardov boli vybrané tie oblasti účtovníctva, ktoré sú najvýznamnejšie pre ďalšie porovnanie s českými účtovnými predpismi. Ide o oblasť celkovej prezentácie účtovnej závierky a účtovnej politiky, oblasť zásob, pohľadávok, finančného majetku, dlhodobého majetku, leasingu a oblasť výnosov.

2.1 Prezentácia účtovnej závierky podľa IAS 1

Účtovná závierka obsahuje ucelený súbor účtovných informácií o účtovnej jednotke za sledované obdobie. Dané informácie sú dôležité pre rôznych užívateľov účtovnej závierky, preto je nevyhnutné, aby bola účtovná závierka regulovaná aj nejakým rámcovým medzinárodným štandardom. S ohľadom na významnosť a nevyhnutnosť zostavenia účtovnej závierky je jej vymedzeniu štruktúry a konštrukcie venovaný hneď prvý štandard, IAS 1.

Cieľom štandardu IAS 1 – Prezentácia účtovnej závierky je stanovenie pravidiel na prezentáciu riadnej účtovnej závierky a zaistenie porovnateľnosti s účtovnými závierkami iných účtovných jednotiek vrátane porovnateľnosti závierok minulých období. Štandard stanovuje všeobecné požiadavky na prezentáciu, štruktúru a minimálne požiadavky na obsah účtovnej závierky. (IAS 1.1, Nariadenie Komisie č. 1126/2008).

Štandard IAS 1 je povinná uplatňovať každá účtovná jednotka, ktorá zostavuje účtovnú závierku v súlade s Medzinárodnými štandardmi finančného výkazníctva (IFRS). Vo všeobecnosti obsah riadnej účtovnej závierky podľa tohto štandardu znamená prispôbenie tzv. „všeobecným používateľom“, ktorí nie sú v pozícii aby mohli požadovať správu prispôbenú na mieru (IAS 1, Nariadenie Komisie č. 1126/2008).

2.1.1 Súčasti účtovnej závierky

Úlohou účtovnej závierky je prezentovať informácie o finančnej pozícii, finančnej výkonnosti a peňažných tokoch jednotky tak, aby dané informácie boli užitočné pre široký okruh používateľov. V účtovnej závierke sú prezentované základné prvky: aktíva,

záväzky, vlastné imanie, výnosy, náklady a peňažné toky. Jednotlivé základné prvky sú prezentované v samostatných výkazoch, kde musia byť dané informácie uvedené za dve obdobia (s výnimkou novozaloženej účtovnej jednotky, ktorá môže zatiaľ vykázať len informácie o jednom období) (IAS 1, Nariadenie Komisie č. 1126/2008).

Štandard IAS 1 uvádza úplnú štruktúru účtovnej závierky, ktorá musí obsahovať (IAS 1.8, Nariadenie Komisie č. 1126/2008):

- a) súvahu, ktorá obsahuje informácie o aktívach, záväzkoch a vlastnom imaní,
- b) výkaz ziskov a strát a ostatných súčastí komplexného výsledku, ktorý obsahuje informácie o výnosoch a nákladoch,
- c) výkaz zmien vlastného imania zobrazujúci buď všetky zmeny vo vlastnom imaní, alebo zmeny vo vlastnom imaní, ktoré sú výsledkom transakcií s vlastníkmi konajúcimi v rámci svojich právomocí ako vlastníci,
- d) výkaz peňažných tokov,
- e) poznámky, ktoré obsahujú prehľad významných účtovných zásad a ďalšie vysvetľujúce poznámky.

Okrem spomínaných povinných častí je možné, aby účtovná jednotka prezentovala aj napr. finančný prehľad vypracovaný manažmentom alebo správy o životnom prostredí (IAS 1.9, Nariadenie Komisie č. 1126/2008).

2.1.2 Zásady zostavenia účtovnej závierky

Účtovná závierka by sa podľa štandardu IAS 1 mala zostavovať podľa podmienok, ktoré z časti vychádzajú z predpokladov a princípov uvedených v koncepčnom rámci (verná prezentácia a súlad s IFRS, nepretržitosť činnosti, aktuálny princíp účtovníctva a porovnávacie informácie). Medzi ďalšie podmienky zostavenia účtovnej závierky patria podľa štandardu IAS 1: konzistentnosť prezentácie, významnosť a zoskupovanie, a kompenzovanie (IAS 1, Nariadenie Komisie č. 1126/2008).

Konzistentnosť prezentácie znamená zachovanú prezentáciu a klasifikáciu položiek účtovnej závierky medzi jednotlivými obdobiami. Odlišná prezentácia je povolená len v prípadoch, kedy zmena prezentácie poskytuje spoľahlivejšie a vhodnejšie informácie pre používateľov účtovnej závierky. Podmienka *významnosti* súvisí s možnosťou nedodržania niektorého štandardu alebo interpretácie, ak informácia nie je významná.

Zoskupovanie súvisí so zlučovaním transakcií alebo iných udalostí do tried podľa ich povahy alebo funkcie. Na majetok, záväzky, výnosy a náklady sa neuplatní podmienka *kompensovania* v prípade, pokiaľ to vyslovene požaduje alebo nedovoľuje štandard alebo interpretácia. Samotný pojem *kompensovanie* sa dá aplikovať v prípadoch, kedy účtovná jednotka v rámci svojich bežných činností vykonáva iné transakcie vyplývajúce z hlavných výnosových činností, ktoré ale nevytvárajú výnosy. V takom prípade sa výsledky daných transakcií prezentujú ako *kompensovanie* výnosov a súvisiacich nákladov vzniknutých z tej istej transakcie. Ide napríklad o vykázanie ziskov a strát z vyradenia dlhodobého majetku (vrátane investícií a krátkodobého majetku), pričom sa z vyradenia odpočíta zostatková hodnota majetku a náklady súvisiace s predajom (IAS 1, Nariadenie Komisie č. 1126/2008).

2.1.3 Štruktúra a obsah účtovnej závierky

Účtovné výkazy zostavené podľa IFRS majú, na rozdiel od výkazov zostavených v súlade s českými účtovnými predpismi, voľnejšiu formu, ktorá určuje: základnú štruktúru, rámcovo vymedzené položky a pravidlá, podľa ktorých by sa mohli pridávať ďalšie. Preto je nevyhnutné, aby bola požiadavkám IAS 1 venovaná osobitná, nasledujúca časť.

Identifikácia účtovnej závierky

Identifikácia účtovnej závierky sa týka jej súčastí, ktoré musia byť jasne odlíšené od ostatných informácií. Uvedené by mali byť tieto informácie (IAS 1.46, Nariadenie Komisie č. 1126/2008):

- názov vykazujúcej účtovnej jednotky alebo iné identifikačné údaje,
- či ide o účtovnú závierku, ktorá sa vzťahuje na individuálnu účtovnú jednotku alebo skupinu účtovných jednotiek,
- súvahový deň alebo obdobie, za ktoré sa zostavuje účtovný výkaz,
- prezentačná mena,
- stupeň zaokrúhľovania používaný pre prezentáciu súm v účtovnej závierke (IAS 1 predpisuje iba to, že zaokrúhlenie nesmie byť zavádzajúce, ale nepredpisuje, či sa má zaokrúhliť v tisícoch či miliónoch).

Obdobie vykazovania

Zostavenie účtovnej závierky prebieha zvyčajne aspoň raz ročne, pričom je možná aj zmena súvahového dňa a následné skrátenie alebo predĺženie účtovného obdobia. V prípade zmeny dĺžky prezentačného obdobia je ale nevyhnutné uviesť aj dôvod na uplatnenie odlišného obdobia a skutočnosť, že porovnávacie informácie o sumách pre príslušné výkazy nie sú plne porovnateľné. Najčastejšie používané a štandardom schválené obdobie vykazovania je 52 týždňov, pretože sa predpokladá, že výsledná účtovná závierka sa nebude významne líšiť od účtovnej závierky za obdobie jedného roka (IAS 1, Nariadenie Komisie č. 1126/2008).

Súvaha

Súvaha predstavuje súpis majetku a jeho zdrojov v účtovníctve za určité obdobie. Obsahuje informácie o majetku, záväzkoch a vlastnom imaní. Účtovná jednotka je povinná v súvahe rozdeliť majetok a záväzky vo vzťahu k prevádzkovému cyklu na krátkodobé a dlhodobé. Prevádzkový cyklus znamená priemernú dobu, za ktorú je podnik schopný premeniť majetok (záväzky) na hotovosť. Výnimku oproti rozdeleniu majetku a záväzkov na krátkodobé a dlhodobé tvoria prípady, kedy sú informácie podľa likvidity relevantnejšie a spoľahlivejšie. Príkladom rozdelenia majetku a záväzkov vo vzostupnom alebo zostupnom poradí podľa likvidity sú finančné inštitúcie, ktoré nedodávajú tovar alebo služby, a teda je takáto prezentácia majetku a záväzkov vhodnejšia a spoľahlivejšia. Spoločnou povinnosťou pre rôzne spôsoby rozdelenia majetku a záväzkov je uvedenie kombinácie súm, ktoré sa majú získať alebo splatiť v časovom horizonte do dvanástich mesiacov alebo viac ako dvanásť mesiacov od súvahového dňa (IAS 1, Nariadenie Komisie č. 1126/2008).

Pri klasifikovaní *krátkodobého majetku* musí daný majetok spĺňať jedno z niekoľkých kritérií (IAS 1.57, Nariadenie Komisie č. 1126/2008):

- očakávanie, že majetok bude realizovaný alebo určený na predaj (prípadne spotrebu) v rámci bežného prevádzkového cyklu účtovnej jednotky (čas medzi obstaraním majetku na účely spracovania a jeho realizáciou v podobe peňazí alebo peňažných ekvivalentov),
- je držaný primárne pre účely obchodovania (napr. tovar, finančné nástroje určené na špekulatívne obchodovanie),
- očakáva sa jeho realizácia do dvanástich mesiacov od súvahového dňa, alebo

- jedná sa o peniaze alebo peňažný ekvivalent (v zmysle IAS 7) s výnimkou prípadu, kedy je zamedzené jeho výmene alebo použitiu na splatenie záväzku počas najmenej dvanástich mesiacov po súvahovom dni.

Majetok, ktorý nespĺňa klasifikáciu krátkodobého sa považuje za dlhodobý (IAS 1.57, Nariadenie Komisie č. 1126/2008).

Závazok sa označuje ako *krátkodobý*, ak spĺňa očakávanie jeho splatenia v rámci bežného prevádzkového cyklu účtovnej jednotky, je určený primárne na účely obchodovania, splatnosť je do dvanástich mesiacov od súvahového dňa, alebo účtovná jednotka nemôže jednostranne rozhodnúť o odklade splatnosti o rok po súvahovom dni. Záväzky ostatné, ktoré nie je možné klasifikovať ako krátkodobé, sa považujú za dlhodobé (IAS 1.60, Nariadenie Komisie č. 1126/2008).

Obsahom súvahy musia byť minimálne riadkové položky reprezentujúce nehnuteľnosti, stroje a zariadenia, investičný nehnuteľný majetok, nehmotný majetok, finančný majetok, investície účtované s použitím metódy vlastného imania, biologický majetok, zásoby, obchodné a iné pohľadávky, peniaze a peňažné ekvivalenty, obchodné a iné záväzky, rezervy, finančné záväzky, záväzky a pohľadávky zo splatnej dane, odložené daňové záväzky a odložené daňové pohľadávky, menšinový podiel prezentovaný v rámci vlastného imania a upísané základné imanie a fondy možné priradiť vlastníkom materskej spoločnosti (IAS 1.68, Nariadenie Komisie č. 1126/2008).

Výkaz ziskov a strát a ostatných súčastí komplexného výsledku

Tento výkaz sa skladá z výkazu ziskov a strát, kde sú iba náklady a výnosy ovplyvňujúce výsledok hospodárenia a z výkazu ostatných súčastí komplexného výsledku, kde sú náklady a výnosy neovplyvňujúce výsledok hospodárenia (IAS 1, Nariadenie Komisie č. 1126/2008).

Obsahom výkazu ziskov a strát a ostatných súčastí komplexného výsledku musia byť minimálne riadkové položky prezentujúce výnosy, finančné náklady, podiely na výsledku hospodárenia pridružených podnikov a spoločných podnikov, daňové náklady, výsledok hospodárenia, celkovú sumu z výsledku hospodárenia z ukončených činností a z precenenia dlhodobého majetku určeného na predaj (IAS 1.81, Nariadenie Komisie č. 1126/2008).

Pre výkaz ziskov a strát a ostatných súčastí komplexného výsledku sú doporučené aj možné analýzy nákladov, na základe ktorých je možné daný výkaz členiť. Jedná sa o analýzu metódou charakteru nákladov a analýzu metódou funkcie nákladov. Metóda charakteru nákladov zoskupuje náklady vo výkaze podľa ich charakteru (napríklad odpisy, nákupy materiálu a pod.) a neprerozdeľuje ich medzi rôzne funkcie účtovnej jednotky. Metóda funkcie nákladov klasifikuje náklady podľa ich funkcie ako súčasti nákladov na predaj (IAS 1, Nariadenie Komisie č. 1126/2008).

Výkaz zmien vlastného imania

Vo výkaze zmien vlastného imania je uvádzaný stav vlastného imania na začiatku bežného účtovného obdobia, jeho zvýšenie alebo zníženie počas bežného účtovného obdobia a stav na konci bežného účtovného obdobia. Obsahom daného výkazu musí byť výsledok hospodárenia za dané obdobie, celkové výnosy a náklady za obdobie, účinky zmien účtovných zásad a opráv chýb pre každú položku vlastného imania, transfery medzi fondami tvoriacimi súčasť vlastného imania a transakcie s vlastníkami (IAS 1.96, Nariadenie Komisie č. 1126/2008).

Výkaz peňažných tokov

Výkaz peňažných tokov poskytuje podklad na posúdenie schopnosti účtovnej jednotky vytvárať a využívať peniaze a peňažné ekvivalenty. Peňažné toky je možné rozdeliť na peňažné toky z prevádzkovej, investičnej a finančnej činnosti. Požiadavky prezentácie výkazu peňažných tokov sú uvedené v IAS 7 (IAS 1.102, Nariadenie Komisie č. 1126/2008).

Poznámky

Poznámky musia obsahovať (IAS 1.103, Nariadenie Komisie č. 1126/2008):

- informácie, ktoré sú potrebné pre zostavenie účtovnej závierky,
- informácie, ktoré sa požadujú podľa IFRS a ktoré nie sú priamo uvedené v požadovaných výkazoch (súvahe, výkaze ziskov a strát, výkaze zmien vlastného imania a výkaze peňažných tokov),
- dodatočné informácie, ktoré sú významné pre pochopenie výkazov.

Zverejňovanie účtovných zásad

V prehľade významných účtovných zásad zverejní účtovná jednotka spôsoby oceňovania použité pri zostavení účtovnej závierky a iné použité účtovné zásady významné pre pochopenie účtovnej závierky (IAS 1.108, Nariadenie Komisie č. 1126/2008).

2.1.4 Porovnanie IAS 1 s českou legislatívou

Podľa paragrafu 18, odst. 1 (zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví) sa stanovuje povinnosť účtovnej jednotky zostaviť účtovnú závierku, ktorú tvorí súvaha, výkaz ziskov a strát a príloha (vysvetľujúce a doplňujúce informácie). Oproti IAS 1 účtovná závierka zostavená podľa českej legislatívy nemusí vo vybraných prípadoch obsahovať prehľad o peňažných tokoch a zmenách vlastného kapitálu. Tieto prehľady podľa par. 18 odst 2 (zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví) zostavujú iba vybrané účtovné jednotky, ak k súvahovému dňu a za bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie dosiahnu zároveň aktíva v celkovej výške 40 mil. Kč a ich ročný úhrn čistého obratu je 80 mil. Kč.

V prípade súvahy (ako jedného z povinných účtovných výkazov) je v Příloze 1 (Vyhláška č. 500/2002 Sb.) uvedené záväzné usporiadanie a označenie položiek súvahy. Súvaha musí v základnom rozdelení záväzne obsahovať aktíva: pohľadávky za upsaný základní kapitál, stála aktiva, oběžná aktiva, časové rozlišení aktiv a pasíva: vlastní kapitál, rezervy, závazky, časové rozlišení pasiv. Rozsah súvahy (plný alebo skrátený) závisí od veľkosti účtovnej jednotky a jej povinnosti overenia účtovnej závierky audítormi. Majetok a závazky sa podľa paragrafu 19, odst. 8 (zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví) delí na krátkodobý a dlhodobý. Dlhodobým majetkom a záväzkom sa rozumie majetok, ktorého doba použiteľnosti (alebo zjednaná doba splatnosti pri vzniku účtovného prípadu) je dlhšia ako 1 rok. Ostatný majetok a závazky sú považované za krátkodobé. V IAS 1 je uvedený len súhrn položiek, ktoré súvaha musí obsahovať. Pre vyčlenenie krátkodobého a dlhodobého majetku a záväzkov sú v štandarde IAS 1 určené kritéria, z ktorých musí byť splnené aspoň jedno, aby sa jednalo o krátkodobý alebo dlhodobý majetok alebo záväzok.

Pre ďalší z povinných účtovných výkazov, pre výkaz ziskov a strát, existuje takisto záväzné členenie položiek podľa druhového členenia (Příloha 2) alebo účelového členenia výkazu (Příloha 3) (Vyhláška č. 500/2002 Sb.). Přílohy rozdeľujú výsledok

hospodárenia na prevádzkový a finančný. Štandard IAS 1 určuje povinnosť uviesť len minimálne riadkové položky výkazu ziskov a strát, pričom je zároveň aj doporučená jedna z dvoch metód na analýzu nákladov. Rozdiel je aj v položkách *Zmena stavu zásob vlastnej výroby* a *Aktivácia*, ktoré sú v IAS 1 nákladové.

Ďalším rozdielom je vykázanie predaja dlhodobého majetku. Pri predaji dlhodobého majetku sa podľa českých účtovných štandardov výsledok vykáže cez *Tržby z prodaného dlouhodobého majetku* (výnosy), resp. cez *Zůstatkovú cenu prodaného dlouhodobého majetku* (náklady). V prípade IAS 1 sa vykáže iba rozdiel medzi výnosmi z predaja dlhodobého majetku a jeho účtovnou hodnotou, a to podľa povahy buď ako výnos, alebo ako náklad.

2.2 Účtovné zobrazenie zásob podľa IAS 2

Jednou z významných položiek súvahy sú zásoby, ktorými sa zaoberajú viaceré štandardy. Hlavným štandardom je však štandard IAS 2, ktorý má za cieľ určiť spôsob účtovného zobrazenia zásob, a zároveň poskytuje návod na určenie obstarávacích nákladov pomocou oceňovacích vzorcov (IAS 2, Nariadenie Komisie č. 1126/2008).

Platnosť štandardu je na všetky druhy zásob okrem nedokončenej výroby, ktorá vznikla v súvislosti so stavebnými zmluvami, finančných nástrojov (IAS 32 Finančné nástroje) a na biologický majetok súvisiaci s poľnohospodárskou činnosťou v okamihu zberu úrody (IAS 41 Poľnohospodárstvo) (IAS 2, Nariadenie Komisie č. 1126/2008).

V štandarde je tiež uvedená definícia zásob, podľa ktorej sú zásoby majetkom (IAS 2.6, Nariadenie Komisie č. 1126/2008):

- a) držaným na predaj pri bežnom podnikaní (tovar, výrobky);
- b) v procese výroby pre takýto predaj (nedokončená výroba); alebo
- c) vo forme materiálu alebo dodávok na spotrebu vo výrobnom procese alebo pri poskytovaní služieb (materiál).

2.2.1 Oceňovanie zásob

Ocenenie zásob je na základe nižšej z úrovni obstarávacích nákladov a čistej realizovateľnej hodnoty (IAS 2, Nariadenie Komisie č. 1126/2008).

Obstarávacia cena

Obstarávacia cena zásob je súhrnom všetkých nákladov na nákup, nákladov na spracovanie a ostatných nákladov, ktoré vznikajú pri uvedení zásob na ich súčasné miesto a do ich súčasného stavu. Štandard uvádza takisto možnosť použitia metódy štandardnej ceny alebo maloobchodnej metódy, pričom za bežných okolností nemusí byť použitá ani jedna, ani druhá. Metóda štandardnej ceny je stanovením nákladov na základe predbežnej kalkulácie, a tým nie vo výške skutočných nákladov. Maloobchodná metóda sa používa na oceňovanie úbytku zásob a až sekundárne na zisťovanie stavu zásob na sklade. (IAS 2, Nariadenie Komisie č. 1126/2008).

Náklady na nákup zásob obsahujú nákupnú cenu, dovozný clá, ostatné dane (okrem DPH a dani z príjmu), dopravné a manipulačné poplatky a ostatné náklady, ktoré sa dajú priamo priradiť k obstaraniu hotových výrobkov, materiálov a služieb (IAS 2.11, Nariadenie Komisie č. 1126/2008).

Náklady na spracovanie zásob predstavujú náklady priamo súvisiace s jednotkami výroby (priama práca). Patrí sem aj podiel fixnej a variabilnej výrobnéj réžie, ktorý bol systematicky rozvrhnutý a ktorý sa vynaloží v procese výroby pri spracovaní materiálu na výrobky (IAS 2.12, Nariadenie Komisie č. 1126/2008).

Ostatné náklady sa uvádzajú len v takej miere, v ktorej sa vynaložili pri uvedení zásob na ich súčasné miesto a do ich súčasného stavu (IAS 2.16, Nariadenie Komisie č. 1126/2008).

Metódy oceňovania zásob rovnakého druhu

V prípadoch vzájomne zameniteľných zásob, bez ohľadu na možnosť určenia konkrétnych obstarávacích nákladov, je možné určiť obstarávaciu cenu prostredníctvom špecifickej identifikácie nákladov, je vhodné použiť metódu FIFO alebo metódu váženého priemeru nákladov (Nariadenie Komisie č. 1126/2008). Metóda FIFO je odvodená od anglického názvu *First In, First Out* (prvý dnu, prvý von) a znamená ocenenie jednotlivých skladových výdajov postupne od najstarších príjmových dokladov k novej zásobe podľa postupného odoberania tovaru zo skladu (IAS 2, Nariadenie Komisie č. 1126/2008).

Každá zo spomínaných metód ocenenia má svoje výhody a nevýhody. K výhodám metódy FIFO môžeme zaradiť to, že vydávaný tovar je ocenený vždy na základe

existujúcich konkrétnych nákupných cien. Na druhej strane, metóda váženého priemeru oceňuje tovar váženým priemerom hodnoty tovarov dohromady, čo môže priniesť skreslené ocenenie oproti oceneniu metódou FIFO (IAS 2, Nariadenie Komisie č. 1126/2008).

Čistá realizovateľná hodnota

O čistej realizovateľnej hodnote hovoríme v prípade, ak sú náklady na obstaranie zásob vyššie ako rozdiel predajnej ceny a nákladov na dokončenie a predaj. V tomto prípade je potrebné vytvoriť opravnú položku a znížiť tým hodnotu zásob. Prehodnocovanie čistej realizovateľnej hodnoty nastáva raz ročne. V prípade, že prestanú existovať okolnosti zníženia hodnoty zásob pod obstarávaciu cenu, zníženie hodnoty sa zruší a účtovná hodnota sa upraví (IAS 2, Nariadenie Komisie č. 1126/2008).

2.2.2 Porovnanie IAS 2 s českou legislatívou

V nasledujúcej časti sú rozobrané rozdiely v účtovaní podľa štandardu IAS 2 a českou legislatívou, pričom sa postupne rozoberie rozdiel v základnej definícii zásob, problematika náhradných dielov a rozdiel v ocenení zásob.

V Českej republike sa v rámci par. 9 (Vyhláška č. 500/2002 Sb.) uvádzajú základné skupiny, ktoré patria do zásob (napr. materiál, výrobky, tovar, apod.). Štandard IAS 2 tieto skupiny síce nestanovuje priamo, ale je ich možné nepriamo vyvodit' z definície, na základe ktorej sú dané položky zásobami.

Pod položkou zásoby sa podľa danej § 9, odst. 1 písm. d) (Vyhláška č. 500/2002 Sb.) účtujú aj všetky náhradné diely. Problematiku náhradných dielov rieši štandard IAS 2 odlišne, keďže náhradné diely sú zásobami len vtedy, ak sa jedná o nevýznamné položky. V prípade, že sa jedná o náhradný diel, ktorý bude využívaný dlhšie ako jedno účtovné obdobie alebo sa náhradný diel môže používať len v súvislosti s niektorou položkou z dlhodobého majetku, tak sa jedná už o dlhodobý majetok.

Ocenenie zásob v rámci štandardu IAS 2 je pomocou čistej realizovateľnej hodnoty (napr. pri poškodení zásob alebo poklese predajnej ceny). V prípade českých právnych predpisov ocenenie pomocou odhadu predajnej ceny nie je možné. Podľa § 49 (Vyhláška č. 500/2002 Sb.) existujú na ocenenie zásob pri obstaraní v ČR dve ocenenia. Jedná sa o ocenenie vlastnými nákladmi a o ocenenie reprodukčnou obstarávacou cenou.

Ocenenie úbytku zásob je podľa § 25, odst. 4 (zákon č. 563/1991 Sb., o účetníctví) takmer rovnaké so štandardom IAS 2, a to prostredníctvom metódy váženého aritmetického priemeru alebo metódy FIFO. Oba systémy zakazujú metódu LIFO.

2.3 Výkazy peňažných tokov podľa IAS 7

Peňažné toky poskytujú informácie o príjmoch peňažných prostriedkoch a o výdajoch, pričom je dôležité ich sledovať v súvislosti s viacerými obdobiami, nielen porovnanie súčasného a bezprostredne predchádzajúceho. Výkaz peňažných tokov poskytuje podklad na posúdenie schopnosti účtovnej jednotky vytvárať a využívať peniaze a peňažné ekvivalenty. Na rozdiel od ostatných účtovných výkazov sa pre definovanie použitia výkazu peňažných tokov používa namiesto štandardu IAS 1, štandard IAS 7. Štandard vyžaduje poskytnutie výkazu peňažných tokov, ktorý obsahuje informácie o historických zmenách v peňažných prostriedkoch a peňažných ekvivalentoch účtovnej jednotky (IAS 7, Nariadenie Komisie č. 1126/2008).

Nasledujúce podkapitoly budú venované konštrukcii a obsahu výkazu.

2.3.1 Členenie peňažných tokov

Peňažné toky zobrazované vo výkaze peňažných tokov sa za dané obdobie členia na toky z prevádzkovej, investičnej a finančnej činnosti. Prevádzkovou činnosťou je možné nazvať činnosť súvisiacu s predmetom podnikania účtovnej jednotky, investičnou činnosťou obstaranie a vyjadrenie nehmotného a hmotného dlhodobého majetku. Finančná činnosť spôsobuje zmeny v hodnote a štruktúre vlastného imania a zmeny v záväzkoch.

Prevádzkové činnosti

Peňažné toky z prevádzkovej činnosti vo všeobecnosti tvoria transakcie a iné udalosti, ktoré ovplyvňujú vytváranie výsledku hospodárenia. Ich historický vývoj spolu s predpokladom budúceho vývoja poskytuje užitočné informácie o dostatočnosti peňažných tokov na splácanie úverov, pokrytie základných prevádzkových výdavkov účtovnej jednotky a uskutočňovanie nových investícií bez pomoci vonkajších finančných zdrojov (IAS 7, Nariadenie Komisie č. 1126/2008).

Medzi príklady peňažných tokov z prevádzkových činností patria (IAS 7.14, Nariadenie Komisie č. 1126/2008):

- peňažné príjmy z predaja tovaru alebo poskytovania služieb,
- peňažné platby dodávateľom za tovary a služby,
- peňažné príjmy a platby zo zmlúv držaných na účely predaja alebo obchodovania s nimi.

Investičné činnosti

Peňažné toky plynúce z investičnej činnosti predstavujú výdavky a príjmy, pričom sa skúma, do akej miery smerovali do prostriedkov zabezpečujúcich tvorbu budúcich výnosov a peňažných tokov (IAS 7, Nariadenie Komisie č. 1126/2008).

Príkladmi peňažných tokov z investičnej činnosti sú (IAS 7.16, Nariadenie Komisie č. 1126/2008):

- peňažné platby na účely nadobudnutia a peňažné príjmy z predaja nehnuteľností, strojov a zariadení, nehmotného a iného dlhodobého majetku,
- peňažné platby a úvery poskytnuté tretím stranám (iné ako preddavky a úvery poskytnuté finančnou inštitúciou),
- peňažné príjmy zo splácania preddavkov a úverov poskytnutých tretím stranám (iné ako preddavky a úvery finančnej inštitúcie).

Finančné činnosti

Zverejňovanie peňažných tokov z finančnej činnosti má význam pri predpokladaní nárokov budúcich peňažných tokov osobami, ktoré poskytujú účtovnej jednotke kapitál (IAS 7, Nariadenie Komisie č. 1126/2008).

Medzi príklady peňažných tokov z finančnej činnosti patria (IAS 7.17, Nariadenie Komisie č. 1126/2008):

- peňažné príjmy z emisie akcií alebo iných nástrojov vlastného imania,
- peňažné platby vlastníkom na účely nadobudnutia alebo spätného odkúpenia akcií účtovnej jednotky,
- peňažné výdavky na splátky pôžičiek.

2.3.2 Vykazovanie peňažných tokov

Na vykazovanie peňažných tokov z prevádzkových činností sa používa priama a nepriama metóda. Pri *priamej metóde* sa vykazujú hlavné skupiny peňažných príjmov a peňažných výdavkov. *Nepriama metóda* súvisí s určením peňažných tokov tak, že sa výsledok hospodárenia upraví o účinky transakcií nepeňažného charakteru, o vplyvy časového rozlíšenia minulých alebo budúcich peňažných príjmov alebo výdavkov alebo o nákladové položky súvisiace s investičnými alebo finančnými peňažnými tokmi. (IAS 7, Nariadenie Komisie č. 1126/2008).

2.4 Účtovná politika podľa IAS 8

Po definovaní postupov prezentácie účtovnej závierky a základných účtovných výkazov je nasledujúca časť venovaná účtovnej politike. Účtovná (bilančná) politika predstavuje výber spôsobov oceňovania, účtovania a vykazovania aktív, záväzkov, vlastného kapitálu, nákladov a výnosov, ktorý si zvolí účtovná jednotka. Je základom tvorby účtovníctva, preto je jej venovaný samostatný štandard.

Cieľom štandardu IAS 8 je určiť kritéria pre účtovnú politiku vrátane postupov vykazovania, zmien v účtovných odhadoch a opráv chýb. Zabezpečuje aj vzájomnú porovnateľnosť účtovných závierok účtovnej jednotky za rôzne obdobia a porovnateľnosť s účtovnými závierkami iných účtovných jednotiek (IAS 8.1, Nariadenie Komisie č. 1126/2008).

2.4.1 Definície

V štandarde IAS 8 sú uvedené dôležité definície, ktorými sa upresňuje použitie konkrétnej účtovnej politiky. Pre zjednodušenie sú v nasledujúcej podkapitole uvedené len najdôležitejšie definície *účtovnej politiky* a *zmeny účtovných odhadov*. Pri zostavovaní a prezentácii účtovnej závierky používa účtovná jednotka špecifické princípy, východiská, pravidlá a praktiky oceňovania, vykazovania a zverejňovania, ktoré sa dajú súhrnným názvom označiť ako *účtovná politika*. *Zmena účtovných odhadov* predstavuje úpravu výsledku zhodnotenia súčasného stavu a očakávaných budúcich úžitkov a povinností v súvislosti s majetkom a záväzkami (IAS 8.5, Nariadenie Komisie č. 1126/2008).

2.4.2 Výber a uplatňovanie účtovnej politiky

V prípade, že sa na určitú transakciu, udalosť alebo okolnosť vzťahuje niektorý štandard alebo interpretácia, vychádza sa z neho pri účtovnom zobrazení tejto položky. Ak sa, naopak, na danú transakciu, udalosť alebo okolnosť žiadny štandard nevzťahuje, je v kompetencii manažmentu vypracovať a uplatniť relevantnú účtovnú politiku. Takou účtovnou politikou sa rozumie najmä verná prezentácia finančnej situácie, výkonnosti a peňažných tokov účtovnej jednotky, ktorá je v súlade so zásadou opatrnosti a je úplná vo všetkých významných súvislostiach. Pri zostavovaní relevantnej účtovnej politiky sa manažment riadi najprv požiadavkami a návodmi v štandardoch. V prípade, že daný štandard neexistuje, ďalej sa postupuje podľa definícií, kritérií vykazovania a oceňovania v koncepčnom rámci (IAS 8, Nariadenie Komisie č. 1126/2008).

2.4.3 Zmeny účtovnej politiky

Zmeny účtovnej politiky sú prípustné len vtedy, ak je táto zmena vyžiadaná niektorým štandardom alebo interpretáciou alebo vplyvom tejto zmeny je možné poskytnúť spoľahlivejšie a relevantnejšie informácie o účinkoch transakcií, iných udalostí alebo okolností. Za zmenu účtovnej politiky sa nepovažuje uplatnenie odlišnej účtovnej politiky na transakcie, iné udalosti alebo okolnosti, ktoré už boli predtým obsiahnuté v účtovných výkazoch, a uplatnenie novej účtovnej politiky na transakcie, iné udalosti alebo podmienky, ktoré sa predtým nevyskytovali alebo neboli významné (IAS 8, Nariadenie Komisie č. 1126/2008).

V prípade uplatnenia zmeny účtovnej politiky s dopadom na bežné obdobie alebo predchádzajúce obdobie je nutné, aby účtovná jednotka zverejnila charakter danej účtovnej politiky po zmene, zdôvodnenie zmeny účtovnej politiky, prípadné zdôvodnenie, prečo nie je možné aplikovať spätnú aplikáciu na predchádzajúce obdobia (IAS 8, Nariadenie Komisie č. 1126/2008).

Zmeny účtovných odhadov

Pri aplikácii zmien účtovného odhadu sa uplatní prospektívne vykazovanie, z čoho vyplýva, že zmeny budú mať dopad iba na výsledok hospodárenia za bežné obdobie alebo výsledok hospodárenia za bežné aj za budúce obdobia. Podnik zverejní charakter a sumu zmeny účtovného odhadu, ak sa očakáva jej účinok v bežných alebo budúcich obdobiach.

V prípade, že sa účinky na budúce obdobie nedajú odhadnúť, účtovná jednotka je povinná zverejniť aj túto skutočnosť (IAS 8, Nariadenie Komisie č. 1126/2008).

Chyby

Účtovná závierka sa nepovažuje za zostavenú v súlade s IFRS, ak obsahuje buď významné chyby, alebo nevýznamné chyby vykonané za účelom dosiahnutia určitého spôsobu prezentácie finančnej situácie, finančnej výkonnosti alebo peňažných tokov účtovnej jednotky. Štandard IAS 8 ale neberie do úvahy to, že chyba nemôže byť úmyselná. Všetky chyby v bežnom období by sa mali upraviť ešte pred schválením účtovnej závierky. Pokiaľ však nastane oprava významných chýb za predchádzajúce obdobie až v nasledujúcom období, chyby sa opravujú spätne v porovnávacích informáciách, ktoré sú prezentované v účtovnej závierke za nasledujúce obdobie (IAS 8, Nariadenie Komisie č. 1126/2008).

V prípade zverejnenia informácie o zistení a oprave chýb uvedie účtovná jednotka charakter danej chyby, sumu opravy na začiatku najskoršieho predchádzajúceho prezentovaného obdobia, prípadnú skutočnosť, že nie je možné spätné prehodnotenie za konkrétne predchádzajúce obdobie (IAS 8, Nariadenie Komisie č. 1126/2008).

2.4.4 Porovnanie IAS 8 s českou legislatívou

Oblasť zmien účtovných pravidiel je upravená v českej legislatíve v paragrafe 15a (Vyhláška č. 500/2002 Sb.), ktorý určuje, že zmeny účtovných metód sa zachytia v súvahe v položke *Jiný výsledek hospodaření minulých let*, a zároveň je táto položka popísaná v prílohe. Premietnutie zmien má vo výsledku dopad na výkaz bežného obdobia. V prípade IAS 8 sa pri spätnej aplikácii opravujú položky výkazov za predchádzajúce obdobie a porovnávacie informácie tak, akoby bolo pravidlo aplikované vždy. Pre podniky v Českej republike by príkladom na zmeny účtovných pravidiel mohla byť zmena metódy oceňovania spotreby zásob rovnakého druhu z metódy FIFO na metódu váženého aritmetického priemeru alebo napríklad zmeny oceňovania, vykazovania či zverejňovania, ktoré sú výsledkom novelizácie českých účtovných predpisov.

Účtovné zobrazenie zmien v účtovných odhadoch sa podľa českej legislatívy nelíšia s požiadavkami IAS 8. V prílohe účtovnej závierky sa uvedie charakter a vyčíslenie vplyvu a premietne sa do výkazu bežného obdobia, poprípade do nasledujúceho obdobia

(Krupová, 2002). Odlíšenie rozdielu medzi zmenami bilančnej politiky a zmenami účtovných odhadov je problematické z hľadiska rozdielných účtovných systémov. Príkladom môže byť zmena metódy odpisovania, ktorá sa podľa českej legislatívy priradzuje skôr ku zmene bilančnej politiky, kým v prípade IFRS sa jedná o zmenu účtovných odhadov.

Opravy chýb sú riešenie podľa § 35 (zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví), a v § 15a (Vyhláška č. 500/2002 Sb.). Významné opravy v dôsledku nesprávneho účtovania alebo neúčtovania nákladov a výnosov minulých období sa zachytia v súvahovej položke „Jiný výsledek hospodaření minulých let“ a ďalej sú uvedené v Příloze 1 (Vyhláška č. 500/2002 Sb.).

Podľa IAS 8 je využívaný spätný prepočet chybných položiek, pričom nie je jasné, či chyby môžu ovplyvňovať výsledok hospodárenia bežného obdobia. V súlade s českou legislatívou ale je požiadavka, aby opravy chýb neovplyvňovali tento výsledok hospodárenia bežného obdobia.

2.5 Splatná daň z príjmu podľa IAS 12

Štandard IAS 12 určuje postup účtovania o daní z príjmov, pričom rozlišuje základný problém účtovania bežných a budúcich daňových dôsledkov z hospodárskych operácií (IAS 12, Nariadenie Komisie č. 1126/2008).

2.5.1 Definície

V samotnom štandarde sú obsiahnuté definície, ktoré uľahčujú porozumenie výkladu štandardu (IAS 12.5, Nariadenie Komisie č. 1126/2008).:

- *účtovný zisk* znamená zisk alebo stratu za dané obdobie pred odpočítaním daňových nákladov,
- *daňový náklad (daňový výnos)* je celková suma splatnej a odloženej dane zahrnutá v čistom zisku alebo strate za dané obdobie,
- *zdaniteľný zisk (daňová strata)* predstavuje zisk (stratu) za dané obdobie určený v súlade s daňovými predpismi ustanovenými daňovými orgánmi,
- *splatná daň* je suma daní z príjmov splatných za dané obdobie zo zdaniteľného zisku (daňovej straty),

- *odložené daňové záväzky* predstavujú sumy daní z príjmov splatných v budúcich obdobiach v súvislosti so zdaniteľnými dočasnými rozdielmi,
- *odložené daňové pohľadávky* sú sumy budúcich znížení dane z príjmov, v dôsledku uplatnenia dočasných rozdielov, nevyužitých daňových strát z minulých období a nevyužitých daňových úľav z minulých období,
- *dočasné rozdiely* predstavujú rozdiely medzi účtovnou hodnotou aktíva alebo záväzku v súvahe a ich daňovým základom,
- *daňový základ* je suma priradená majetku alebo záväzku na daňové účely.

2.5.2 Výpočet splatných a odložených daňových záväzkov a pohľadávok

Splatný daňový záväzok znamená splatnú daň za bežné a predchádzajúce obdobia v rozsahu nezaplatenej dane. Pokiaľ predtým zaplatená suma za bežné a predchádzajúce obdobia prevyšuje sumu splatnú v týchto obdobiach, vykáže sa prebytok ako majetok. Odpočet zo splatnej dane za predchádzajúce obdobie, ktorý súvisí s daňovou stratou, sa vykáže ako aktívum (IAS 12, Nariadenie Komisie č. 1126/2008).

Vykázanie odloženého daňového záväzku sa uplatní na všetky zdaniteľné dočasné rozdiely s výnimkou vykazovania odložených daňových záväzkov vzniknutých z prvotného vykázania goodwillu, aktíva alebo záväzku v transakcii, ktorá nie je podnikovou kombináciou alebo v čase transakcie nevplýva na účtovný alebo zdaniteľný zisk (daňovú stratu). Niektoré dočasné rozdiely sa označujú ako časové z dôvodu vykázania výnosov a nákladov do účtovného zisku v jednom období, ale sú zahrnuté do zdaniteľného zisku v inom období (IAS 12, Nariadenie Komisie č. 1126/2008).

Ocenenie splatných daňových záväzkov a pohľadávok

Pri splatných daňových záväzkoch za bežné a predchádzajúce obdobie je ocenením suma, ktorá sa má zaplatiť daňovým orgánom vypočítaná z daňových sadzieb platných k súvahovému dňu. Odložené daňové pohľadávky a záväzky sa oceňujú sadzbami, ktoré sú platné k súvahovému dňu obdobia, kedy sa očakáva realizácia danej pohľadávky alebo vyrovnanie daného záväzku (IAS 12, Nariadenie Komisie č. 1126/2008).

Vykazovanie splatných daňových záväzkov a pohľadávok

Tzv. kompenzácia splatnej daňovej pohľadávky a splatného daňového záväzku vzniká, ak má na to účtovná jednotka zo zákona vykonateľné právo, a má zámer vyrovnať v čistej

výške alebo realizovať pohľadávku a vyrovnať záväzok súbežne (IAS 12, Nariadenie Komisie č. 1126/2008).

Vo výkaze ziskov a strát a ostatných súčastí komplexného výsledku musí byť uvedená minimálne splatná a odložená daň. Okrem iného je nevyhnutné, aby účtovná jednotka uviedla aj ďalšie informácie (IAS 12, Nariadenie Komisie č. 1126/2008):

- náklady, ktoré plynuli z úprav splatnej dane vykázanej v minulosti,
- čiastky, ktoré sa vzťahujú ku vzniku a uplatneniu prechodných rozdielov,
- pri prechodných rozdieloch tiež čiastku odloženej dane vykázanej v súvahe a čiastku odloženého daňového nákladu/výnosy vykazaného vo výsledovke,
- náklad na odloženú daň a zvlášť uvedenú daň, ktorá sa vzťahuje k ukončovaným činnostiam,
- čiastky, ktoré sa vzťahujú k zmenám v účtovných postupoch, opravám závažných chýb a ku zmenám daňovej sadzby, a ich vysvetlenie,
- výnosy, ktoré znižujú náklad na splatnú a odloženú daň,
- čiastky splatnej a odloženej dane, ktoré sú účtované na vrub/ v prospech vlastného kapitálu.

2.5.3 Porovnanie IAS 12 s českou legislatívou

Výpočet splatnej dane z príjmu podľa českej legislatívy je ukotvený v § 59 (Vyhláška č. 500/2002 Sb.) podľa ktorého sa v ČR daň splatná aj odložená počíta z bežnej činnosti (zvlášť z prevádzkovej a finančnej). Vykazovanie dane sa podľa Českého účtovního standardu pro podnikatele (ďalej len ČÚS) č. 017 (Zúčtovací vztahy) vykáže ako záväzok alebo pohľadávka. V prípade IFRS sa vykazovanie akýchkoľvek mimoriadnych položiek zakazuje.

V českej legislatíve sa metódou odloženej dane zaoberá § 59 (Vyhláška č. 500/2002 Sb.) a ČÚS č. 003 (Odložená daň). Rozdiel oproti IFRS je v tom, že podľa § 18 odst. 3 (zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví), v ČR o odloženej dani majú povinnosť účtovať len účtovné jednotky, ktoré zostavujú účtovnú závierku v plnom rozsahu, pričom majú povinnosť ju mať overenú audítorom a podniky v konsolidácii.

Výpočet dane záväzkovou metódou je v ČR v podstate zhodný so štandardom IAS 12. Podľa § 10 a § 17 (Vyhláška č. 500/2002 Sb.) prebieha v praxi vykazovanie

prostredníctvom dlhodobého záväzku alebo pohľadávky, ale nemusia sa rozlišovať čiastky splatné do 12-tich mesiacov. V prípade prvého účtovania o odloženej dani sa časť dane vzťahujúcej sa k minulým obdobiam zachytí na súvahovom účte „Jiný výsledok hospodárení minulých let“.

2.6 Nehnutelnosti, stroje a zariadenia podľa IAS 16

Nehnutelnosti, stroje a zariadenia tvoria dôležitú súčasť dlhodobého majetku a tým aj dôležitú súčasť aktív. Štandard IAS 16 má za cieľ stanoviť spôsob vykazovania a oceňovania nehnuteľností, strojov a zariadení účtovnej jednotky a s nimi súvisiacimi investíciami. Pod spôsobom oceňovania štandard mieni určenie ich účtovných hodnôt, výšky odpisov a strát zo zníženia hodnoty (IAS 16, Nariadenie Komisie č. 1126/2008).

2.6.1 Definície

Definície použité v štandarde sú nasledovné (IAS 16.6, Nariadenie Komisie č. 1126/2008):

- *nehnutelnosti, stroje a zariadenia* sú hmotné položky, ktorých použitie sa očakáva počas viac ako jedného obdobia a ktorých účelom držby je použitie vo výrobe, dodanie tovaru alebo služieb, prenájom iným osobám alebo na administratívne účely,
- *odpisovanie* znamená rozvrhnutie odpisovateľnej hodnoty majetku počas doby jeho použiteľnosti,
- *odpisovateľná hodnota* predstavuje obstarávaciu cenu zníženú o jeho reziduálnu hodnotu,
- *reziduálna hodnota* znamená odhadovanú sumu majetku na konci doby jeho použiteľnosti po odpočítaní odhadovaných nákladov na vyradenie, ktoré by získala účtovná jednotka v súčasnosti z jeho vyradenia, ak by sa majetok v súčasnosti nachádzal na konci svojej životnosti,
- *doba použiteľnosti* je buď počet výrobkov alebo podobných jednotiek, ktoré očakáva účtovná jednotka od získania z majetku, alebo očakávané obdobie, počas ktorého bude majetok k dispozícii na používanie účtovnou jednotkou,

- *účtovná hodnota* predstavuje sumu majetku po odpočítaní prípadných akumulovaných odpisov a strát zo zníženia hodnoty,
- *reálna hodnota* je suma pri výmene pri nezávislej transakcii medzi informovanými, dobrovoľne súhlasiacimi stranami,
- *špecifická hodnota pre účtovnú jednotku* znamená buď súčasná hodnota peňažných tokov, ktoré očakáva účtovná jednotka v súvislosti so stálym používaním majetku a s jeho vyradením na konci doby použiteľnosti, alebo je to suma, ktorú očakáva pri úhrade záväzku,
- *strata zo zníženia hodnoty* je rozdiel, o ktorý prevyšuje účtovná hodnota aktíva spätne ziskateľnú sumu,
- *spätne ziskateľná suma* je vyššia suma z dvoch súm: predajnej ceny majetku a sumy hodnoty z používania.

2.6.2 Vykazovanie nehnuteľností, strojov a zariadení

Ako majetok sa vykazuje položka nehnuteľností, strojov a zariadení ak existuje pravdepodobnosť, že účtovná jednotka bude mať z danej položky budúce ekonomické úžitky a je možné spoľahlivo určiť obstarávaciu cenu položky alebo jej inú hodnotu. Posúdenie obstarávacej ceny závisí od konkrétnych okolností účtovnej jednotky, pretože samotný štandard neurčuje jednotku oceňovania pre vykazovanie (z čoho má pozostávať položka nehnuteľností, strojov a zariadení) (IAS 16, Nariadenie Komisie č. 1126/2008).

Pri náhradných dieloch a servisných zariadeniach je účtovanie totožné s účtovaním zásob a vykazovanie vo výsledku hospodárenia je po spotrebovaní. V prípade ich očakávaného používania dlhšieho ako jedno obdobie alebo možnosti používania iba v súvislosti s niektorou položkou dlhodobého majetku, je účtovanie obdobné ako nehnuteľností, stroje a zariadenia (IAS 16, Nariadenie Komisie č. 1126/2008).

Stanovenie obstarávacej ceny nehnuteľností, strojov a zariadení prebieha v čase ich vzniku. Obstarávacia cena zahŕňa *počiatočné náklady* a *následné náklady*. *Počiatočnými nákladmi* sa rozumejú prvotne vynaložené náklady v kontexte nadobudnutia alebo zhotovenia položky nehnuteľností, strojov a zariadení. Presnejšie sa jedná o *nákupnú cenu vrátane dovozných ciel a nerefundovateľných daní, po odpočítaní obchodných zliav a rabatov* (IAS 16, Nariadenie Komisie č. 1126/2008, str. 74). Takisto sú to všetky

náklady v súvislosti s dopravou, uvedením majetku do prevádzky schopného stavu, výdavky na rekultiváciu a uvedenie lokality do pôvodného stavu. *Následné náklady* predstavujú náklady vynaložené na rozšírenie, výmenu časti alebo údržbu položky nehnuteľností, strojov a zariadení (IAS 16, Nariadenie Komisie č. 1126/2008).

2.6.3 Precenenie a odpisovanie nehnuteľností, strojov a zariadení

Precenenú hodnotu nehnuteľností, strojov a zariadení je možné podľa štandardu určiť dvomi spôsobmi. Prvý spôsob je možné použiť v prípade, kedy sa dá spoľahlivo určiť reálna hodnota. Precenená hodnota majetku potom znamená jeho reálnu hodnotu k dátumu precenenia, ktorá je znížená o všetky následné oprávky a opravné položky. Druhý spôsob sa použije, ak reálnu hodnotu neurčuje žiadny dôkaz založený na trhových údajoch (položka nehnuteľností, strojov a zariadení má osobitný charakter alebo dochádza k jej predaju zriedkavo). V takom prípade sa môže určenie reálnej hodnoty uskutočniť pomocou výnosovej metódy alebo metódy reprodukčnej obstarávacej ceny zníženej o odpisy (IAS 16, Nariadenie Komisie č. 1126/2008).

Pri precenení sa položky v rámci triedy nehnuteľností, strojov a zariadení preceňujú súčasne. Zvýšenie účtovnej hodnoty majetku v dôsledku precenenia sa zaúčtuje priamo v prospech vlastného imania v položke „prebytok z precenenia“. Vo výsledku hospodárenia sa zvýšenie prejaví len v takej miere, v akej ruší zníženie z precenenia toho istého majetku predtým vykázaného vo výsledku hospodárenia (IAS 16, Nariadenie Komisie č. 1126/2008).

Odpisovanie vyjadruje zníženie hodnoty majetku, ku ktorej dochádza používaním majetku, morálnym zastaraním alebo aj nepoužívaním. Osobitné odpisovanie platí pre všetky súčasti položky nehnuteľností, strojov a zariadení, ktoré tvoria z celkovej obstarávacej ceny položky významnú časť. Metóda odpisovania musí pre účtovnú jednotku odrážať očakávaný spôsob spotrebovania budúcich ekonomických úžitkov z majetku. Pri prvom zaradení majetku do účtovníctva je vhodné, aby účtovná jednotka klasifikovala jeho časti, účtovala o nich a odpisovala ich samostatne (IAS 16, Nariadenie Komisie č. 1126/2008).

Začiatok odpisovania majetku nastáva vtedy, keď je majetok k dispozícii na používanie (je na mieste určenia v takom stave, aby bol schopný prevádzky spôsobom určeným

manažmentom). Odpisovanie sa končí dátumom, ktorý nastane skôr, a to buď dátumom, kedy je majetok klasifikovaný ako majetok na predaj, alebo dátumom odúčtovania majetku z účtovníctva. Odhad doby použiteľnosti majetku je založený na skúsenostiach účtovnej jednotky s podobným majetkom a je vymedzený na základe očakávanej užitočnosti majetku pre účtovnú jednotku. Neobmedzenú dobu použiteľnosti majú všetky pozemky, keďže sa neodpisujú. (IAS 16, Nariadenie Komisie č. 1126/2008).

Podľa štandardu IAS 16 sú metódami odpisovania: *lineárna metóda*, *metóda zrýchleného odpisovania* a *výkonová metóda*. Pri *lineárnej metóde* sú pri predpoklade nemennej reziduálnej hodnoty náklady počas doby použiteľnosti konštantné. *Metóda zrýchleného odpisovania* používa postupné znižovanie nákladov počas doby použiteľnosti. *Výkonová metóda* zakladá výšku nákladov na predpokladanom využití alebo výstupoch. Konkrétnu metódu odpisovania si účtovná jednotka vyberá tak, aby najlepšie odrážala predpokladaný režim spotreby budúcich ekonomických úžitkov v majetku. Zvolenú metódu odpisovania musí účtovná jednotka uplatňovať v jednotlivých obdobiach jednotne, s výnimkou prípadov zmeny očakávaného režimu spotreby budúcich ekonomických úžitkov (IAS 16, Nariadenie Komisie č. 1126/2008).

V účtovnej závierke sa pre každú triedu nehnuteľností, strojov a zariadení zverejňuje spôsob jej oceňovania, použité metódy odpisovania, doba použiteľnosti, hrubá účtovná hodnota a oprávky na začiatku a konci obdobia a hodnoty prírastkov, úbytkov, zvýšení alebo straty hodnoty, odpisov a ostatné pohyby na začiatku a konci obdobia (IAS 16, Nariadenie Komisie č. 1126/2008).

2.6.4 Porovnanie IAS 16 s českou legislatívou

Rozdiel IAS 16 s českou legislatívou nastáva už pri samotnom uznávaní nehnuteľností, strojov a zariadení. Podľa § 7 (Vyhláška č. 500/2002 Sb.) je v ČR uvedený súhrn položiek, ktoré musia byť vykázané ako dlhodobý majetok. V prípade pohľadu na dané položky podľa štandardov je možné si do dlhodobého hmotného majetku zaradiť všetky položky, ktoré zodpovedajú definícii majetku v koncepčnom rámci IFRS.

V českej účtovnej legislatíve je cenová hranica u odpisovaného majetku pre podniky zhodná s daňovou legislatívou, konkrétne s § 26 odst. 2 (zákon č. 586/1992 Sb., o daních

z príjmov), ktorá je stanovená na 40 tisíc Kč. Náhradné diely sú v ČR bez ohľadu na dobu použiteľnosti vykazované ako zásoby.

V § 47 (Vyhláška č. 500/2002 Sb.) sú vymedzené náklady súvisiace s obstaraním majetku, ktoré je možné premietnuť do ceny majetku. Dané náklady sa ale líšia oproti vymedzeniu podľa IAS 16. V § 47 (Vyhláška č. 500/2002 Sb.) sa upravujú aj následné výdaje, ktoré je možné do ceny majetku zahrnúť (technické zhodnotenie), pričom odkazuje na § 33 (zákon č. 586/1992 Sb., o daních z príjmov), kde je fixne uvedená hranica 40 tis. Kč.

Ocenenie a účtovanie dlhodobého majetku môžeme nájsť v ČÚS č. 013 Dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek. DHM je možné oceniť obstarávacou cenou, vlastnými nákladmi alebo reprodukčnou obstarávacou cenou. Preceňovanie dlhodobého hmotného majetku na reálnu hodnotu zákon o účtovníctve neumožňuje.

Pri odpisovaní je možné v ČR, podľa § 56a a § 57 (Vyhláška č. 500/2002 Sb.), takisto využiť metódu komponentného odpisovania so zohľadnením zostatkovej hodnoty. V prípade využitia tejto metódy odpisovania ale nemôže tvoriť rezervu na opravu hmotného majetku. IAS 16 tieto rezervy neuznáva vôbec. V prípade, že má podnik zvýšenú sumu rezerv podľa IAS 37 Rezervy, je to dôkaz zlého stanovenia (podhodnotenia) odpisov. Ak sa vyradzuje a likviduje majetok, tak sa náklady a výnosy súvisiace s vyradením v ČR vykazujú oddelene, podľa IAS 1 sa kompenzujú.

2.7 Prenájom podľa IFRS 16

Nasledujúca kapitola je venovaná riešeniu leasingov (prenájomov) v medzinárodných účtovných štandardoch, pretože prenájmy sú preferovanou formou financovania rôznych zariadení v podnikoch. Prenájmy sú formou prenájmu rôznych zariadení (áut, strojov, budov a ďalších), pričom prenájom je poskytovaný finančnými inštitúciami. Cieľom štandardu IFRS 16 je stanoviť vhodnú účtovnú politiku pre nájomcov a prenajímateľov vo vzťahu k prenájomom (IFRS 16, Nariadenie Komisie č. 1126/2008).

2.7.1 Definície

Definície, ktoré obsahuje štandard IFRS 16 pre jeho lepšie pochopenie (IFRS 16, Nariadenie Komisie č. 1126/2008):

- *prenájom (leasing)* predstavuje zmluvu, ktorou prenajímateľ prevádza právo používať majetok na nájomcu výmenou za platbu alebo sériu platieb, a to za dohodnuté časové obdobie,
- *finančný prenájom* znamená prevod všetkých zásadných rizík a odmien plynúcich z vlastníctva, pričom nemusí, ale môže byť na konci vlastnícke právo prevedené,
- *operatívny prenájom* je iný ako finančný prenájom, čo znamená, že sa ním neprevádzajú riziká a odmeny plynúce z vlastníctva,
- *nevypovedateľný prenájom* nie je úplne nevypovedateľným. Vypovedateľný je totiž za podmienky výskytu nejakej vzdialenej podmienenej skutočnosti, so súhlasom prenajímateľa, ak nájomca s rovnakým prenajímateľom uzavrie nový leasing na rovnaký alebo rovnocenný majetok, pri platbe dodatočnej sumy nájomcom, pričom je isté, že prenájom bude pokračovať,
- *začiatok prenájmu* predstavuje dátum, ktorý nastane skôr buď z dátumu uzatvorenia leasingovej zmluvy, alebo z dátumu prijatia základných podmienok leasingu ako záväzku oboch strán,
- *začiatok doby prenájmu* je dátum, od ktorého je pre nájomcu právo používať prenajímaný majetok,
- *doba prenájmu* je nevypovedateľné obdobie, na ktoré nájomca uzavrel zmluvu o nájme majetku,
- *minimálne nájomné splátky* znamenajú platby počas doby prenájmu, ktoré sú požadované od nájomcu s odčítaním nákladov za služby a daní,
- *reálna hodnota* predstavuje sumu, ktorú by bolo možné získať z predaja majetku alebo by bola potrebná na prevedenie záväzku medzi účastníkmi trhu a to k dátumu oceňovania,
- *hrubá investícia do prenájmu* predstavuje súhrn minimálnych leasingových splátok počas finančného prenájmu obdržaných prenajímateľom a nezaručená reziduálna hodnota nabiehajúca prenajímateľovi,
- *zaručená reziduálna hodnota* pre nájomcu aj prenajímateľa predstavuje časť reziduálnej hodnoty, ktorá je zaručená nájomcom alebo treťou osobou a ktorá je za splatná za každých okolností,
- *nezaručená reziduálna hodnota* je tá časť reziduálnej hodnoty majetku, ktorá zvýši po odpočítaní zaručenej reziduálnej hodnoty,

- *čistá investícia do prenájmu* je hrubá investícia do prenájmu, ktorá je diskontovaná implicitnou úrokovou mierou prenájmu,
- *nerealizovaný finančný výnos* predstavuje rozdiel medzi hrubou a čistou investíciou do prenájmu,
- *implicitná úrokov miera prenájmu* je diskontná sadzba zabezpečujúca rovnosť medzi agregovanou súčasnou hodnotou minimálnych leasingových splátok a nezaručenou reziduálnou hodnotou, a reálnej hodnoty prenajímaného majetku a začiatočných priamych nákladov prenajímateľa,
- *úroková sadzba pôžičky nájomcu* znamená sadzbu, ktorú by musel nájomca zaplatiť za podobný prenájom alebo v prípade nemožnosti jej stanovenia je to sadzba, pri ktorej by si nájomca mohol vypožičať za podobných podmienok na nákup majetku.

2.7.2 Vykazovanie a oceňovanie leasingu

Vykazovanie a oceňovanie prenájmu (prenájmu) podľa štandardu sa pre prenajímateľa pre finančný a operatívny prenájom líši. V prípade nájomcu sa líši zjednodušený a bežný postup. Zjednodušený postup sa môže uplatňovať v prípade krátkodobých prenájmov (menej ako 1 rok) a prenájmov s nízkou hodnotou (menej ako 5 000 USD) a fakticky zodpovedá operatívne prenájmu (IFRS 16, Nariadenie Komisie č. 1126/2008).

Finančný prenájom

Na začiatku finančného prenájmu nájomca vykáže finančný prenájom ako majetok na jednej strane a záväzok na strane druhej, pričom hodnota aktíva aj záväzku je rovná súčasnej hodnote leasingových platieb (IFRS 16, Nariadenie Komisie č. 1126/2008).

Na výpočet súčasnej hodnoty minimálnych leasingových splátok sa použije diskontná sadzba, ktorá zodpovedá implicitnej úrokovej miere leasingu resp., ak sa nedá určiť, prírastková úroková sadzba pôžičky nájomcu. K sume vykázanej ako majetok sa pripočítajú všetky začiatočné priame náklady nájomcu vyvolané prenájomom (IFRS 16, Nariadenie Komisie č. 1126/2008).

Leasingové splátky sa rozdelia na splátku úrokov a istiny a zníženie nesplateného záväzku so zabezpečením konštantnej pravidelnej úrokovej sadzby z ostávajúceho zostatku záväzku. V každom účtovnom období vznikajú takisto náklady na odpisy

odpisovateľného majetku a aj finančné náklady. Pre nájomcu to znamená odpisovú politiku totožnú s majetkom vo svojom vlastníctve, pričom výpočet odpisov je v súlade s IAS 16 (v prípade hmotného majetku) a IAS 38 (v prípade nehmotného majetku) (IFRS 16, Nariadenie Komisie č. 1126/2008).

Prenajímateľ uvádza majetok finančného prenájmu v súvahe ako pohľadávku v sume rovnajúcej sa čistej investícii do prenájmu (Nariadenie Komisie č. 1126/2008). Pohľadávkou sa chápe nárok na splatenie istiny a úroku, a finančný výnos za faktickú formu financovania nájomcu. Finančný výnos je vykazovaný na základe konštantnej úrokovej miery, ktorou je implicitná úroková miera (IFRS 16, Nariadenie Komisie č. 1126/2008).

Pri finančnom prenájme je povinnosť zverejniť minimálne: každú triedu majetku k súvahovému dňu, minimálne leasingové platby a ich súčasnú hodnotu, ich rozdelenie podľa splatnosti (do 1 roku, od 2 do 5 rokov a nad 5 rokov), nerealizované finančné výnosy a všeobecný popis významných leasingových zmlúv (IFRS 16, Nariadenie Komisie č. 1126/2008).

Operatívny prenájom

V prípade operatívneho prenájmu sú leasingové splátky zo strany nájomcu vykazované ako náklad rovnomerne počas doby prenájmu. Nájomca však musí zverejniť celkové budúce platby a všeobecný popis leasingových dohôd (IFRS 16, Nariadenie Komisie č. 1126/2008).

Prenajímateľ predmet operatívneho prenájmu zobrazuje v súvahe podľa charakteru majetku a odpisuje ho (ak sa jedná o odpisovateľný majetok). Leasingové platby sa považujú za prevádzkové výnosy a vykazujú sa rovnomerne počas doby prenájmu (IFRS 16, Nariadenie Komisie č. 1126/2008).

Pri operatívnom prenájme je povinnosť zverejniť minimálne: súčet budúcich minimálnych leasingových platieb rozdelených podľa splatnosti (do 1 roku, 2-5 rokov, nad 5 rokov), celkovú výšku podmieneného nájomného uznaného ako výnos a všeobecný popis významných leasingových zmlúv (IFRS 16, Nariadenie Komisie č. 1126/2008).

2.7.3 Porovnanie IFRS 16 s českou legislatívou

Účtovanie o prenájme je výrazne odlišné v ČR od štandardu IFRS 16. V § 28 odst. 3 (zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví) predmet prenájmu vždy vykazuje a odpisuje na strane prenajímateľa ako aktívum. Nájomca zachycuje prenájom na podsúvahových účtoch (ČÚS č. 001 Účty a zásady účtování na účtech), pričom účtuje o časovo rozlíšených splátkach nájomného zahrňovaných do nákladov.

Účtovanie finančného aj operatívneho prenájmu je v praxi zhodné. Vykazovanie úrokov sa v ČR uskutočňuje lineárnou metódou, čo znamená rovnomerne po dobu prenájmu. IFRS 16 využíva alokáciu úroku v čase nerovnomerne prostredníctvom tzv. implicitnej úrokovej miery.

Finančný prenájom je v ČR podľa § 21d (zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmov) jasne definovaný. V prípade operatívneho prenájmu v ČR môže ale v prípade prevodu účtovnej závierky na IFRS dôjsť k zamene za finančný prenájom podľa IFRS 16, pretože v IFRS 16 je na splnenie definície finančného prenájmu stanovených viac podmienok ako len vlastníctvo na konci leasingu.

2.8 Výnosy podľa IFRS 15

Výnosy predstavujú peňažné čiastky, ktoré podnik získal zo svojich činností za určité obdobie bez ohľadu na to, či došlo k ich úhrade alebo nie. Cieľom štandardu IFRS 15 (predtým IAS 18) je stanovenie výnosov zo zmlúv so zákazníkmi, vrátane tržieb z predaja tovaru a poskytovania služieb (IFRS 15, Nariadenie Komisie č. 1126/2008).

Tržby z predaja tovarov

Vykázanie tržieb z predaja tovarov je uznané, ak si spoločnosť neponechala kontrolu nad tovarom, riziká a odmeny vyplývajúce z vlastníctva tovaru sú prevedené na kupujúceho, výška tržieb je oceniteľná, ekonomické úžitky z transakcie budú plynúť do spoločnosti a náklady súvisiace s transakciou sú spoľahlivo merané (IFRS 15, Nariadenie Komisie č. 1126/2008).

Tržby z poskytovania služieb

Tržby z poskytovania služieb sa vykážu podľa merateľného stupňa dokončenia transakcie k súvahovému dňu, pričom musí byť splnených niekoľko podmienok: čiastka je

spoľahливо merateľná, existuje pravdepodobnosť, že ekonomické úžitky z transakcie budú plynúť do spoločnosti a náklady súvisiace s transakciou je možné spoľahливо určiť. (Nariadenie Komisie č. 1126/2008). Stupeň dokončenia môže byť stanovený buď pomocou analýzy vykonanej práce, alebo pomocou služieb poskytnutých k určitému dátumu, alebo pomocou pomeru skutočne vynaložených nákladov a odhadovaných celkových nákladov transakcie (IFRS 15, Nariadenie Komisie č. 1126/2008).

Výnosy z úrokov, autorských honorárov a dividend

Uznanie výnosov z úrokov, autorských honorárov a dividend je možné, ak je čiastka spoľahливо ocenená a pokiaľ je pravdepodobné, že ekonomické úžitky z transakcie budú plynúť do spoločnosti. Uznanie úroku sa uskutočňuje pomocou efektívnej úrokovej miery (IFRS 15, Nariadenie Komisie č. 1126/2008).

2.8.1 Porovnanie IFRS 15 s českou legislatívou

V porovnaní so štandardom IFRS 15 chýba v českej legislatíve všeobecná definícia výnosov. Úprava výnosov v ČR je len prostredníctvom ČÚS č. 019 Náklady a výnosy a zahŕňa účtovanie v celej účtovej triede 6 – Výnosy. Ani štandard IFRS 15 sa nevenuje všetkým výnosom, iba výnosom z aktívnej podnikateľskej činnosti.

Česká úprava vykazuje tržby za vlastné výkony a tovary už v okamihu vystavenia faktúry. Naproti tomu za podmienok IFRS 15 to ešte nemusí znamenať, že sa budú tržby vykazovať. Tento postup v ČR nie je v súlade s požiadavkou verného zobrazenia výnosov vo výsledovke. Alokovanie úrokov je spravidla na lineárnej báze.

2.9 Finančné nástroje podľa IAS 32 a IFRS 9

Štandard IAS 32 sa zaoberá prezentáciou finančných nástrojov a štandard IFRS 9 sa zaoberá ich účtovaním a ocenením (Nariadenie Komisie č. 1126/2008). Obidva štandardy sú použité pre všetky typy finančných nástrojov okrem tých, ktoré sú definované vo samostatných štandardoch (napr. IAS 27 – Podiely v dcériných, pridružených a spoločných podnikoch, IAS 28 – Investície do pridružených podnikoch, a iné). V prípade týchto výnimiek z finančných nástrojov podľa IAS 32 a IFRS 9 sa používa štandard IAS 32 iba ak sú podľa svojich definujúcich štandardov v súlade s IFRS 9 (IAS 32, IFRS 9, Nariadenie Komisie č. 1126/2008).

2.9.1 Definície

Štandard IAS 32 obsahuje definície pre jeho lepšie pochopenie (Dvořáková, 2014):

- *finančný nástroj* predstavuje zmluvu, na základe ktorej vznikne finančné aktívum pre jednu účtovnú jednotku a finančný záväzok alebo nástroj vlastného imania pre druhú účtovnú jednotku,
- *finančný majetok* je každé aktívum, ktoré predstavuje peňažnú hotovosť, nástroj vlastného imania, zmluvné právo na prijatie peňažnej hotovosti alebo na výmenu finančných aktív alebo záväzkov, alebo zmluvu vysporiadanú formou vlastných nástrojov vlastného imania účtovnej jednotky,
- *finančný záväzok* je buď zmluvný záväzok s cieľom dodať peňažnú hotovosť, vymeniť finančné aktíva alebo záväzky, alebo zmluvný záväzok vysporiadať formou vlastných nástrojov vlastného imania účtovnej jednotky,
- *nástroj vlastného imania* je akákoľvek zmluva vyjadrujúca podiel na aktívach účtovnej jednotky po odpočítaní jej záväzkov,
- *metóda efektívnej úrokovej miery* predstavuje spôsob výpočtu amortizovanej hodnoty finančného aktíva alebo záväzku (IFRS 9),
- *efektívna úroková miera* – sadzba, prostredníctvom ktorej sú diskontované očakávané budúce peňažné toky na súčasnú čistú účtovnú hodnotu finančného majetku alebo záväzku, a to až do jeho splatnosti (IAS 39).

2.9.2 Porovnanie IAS 32 a IFRS 9 s českou legislatívou

Česká legislatíva neobsahuje všeobecnú definíciu finančných nástrojov a tie sú uvedené len vymenovaním. V štandardoch je jasne definované, čo je finančným nástrojom a tiež ďalšie súvisiace definície. Na rozdiel od českých predpisov ale medzi finančné nástroje nezahŕňajú *příjmy příštích období, výdaje příštích období* a v špecifických ustanoveniach ani *obchodné a jiné pohledávky a závazky*.

Rozdelenie pohľadávok aj záväzkov je v českej aj medzinárodnej úprave rozlíšené na krátkodobé a dlhodobé, a to podľa rovnakého kritéria, pričom medzník pre rozdelenie je v oboch úpravách jeden rok. Podľa českej legislatívy sa vykazuje záväzok ako krátkodobý alebo dlhodobý, pričom nenastáva preklasifikovanie dlhodobého záväzku na

krátkodobý pred koncom jeho splatnosti. Medzinárodné štandardy časť dlhodobého záväzku pripadajúcu na nasledujúce obdobie vykazujú v krátkodobých záväzkoch.

Významný rozdiel v českej legislatíve nastáva v oceňovaní oproti IFRS 39. Podľa § 25 odst. 1 (zákon č. 563/1991 Sb., o účetníctví) sa záväzky oceňujú menovitou hodnotou. Pokiaľ sa pri inventarizácii zistí, že hodnota záväzku je vyššia alebo nižšia ako jeho ocenenie v účtovníctve, tak sa vykáže v tomto zistenom ocenení v účtovníctve a v účtovnej závierke podľa § 26 odst. 2 (zákon č. 563/1991 Sb., o účetníctví). Rozdiel teda nastáva oproti medzinárodnej úprave, ktorá vykazuje dlhodobé záväzky aj pohľadávky v diskontovanej hodnote. V prípade pohľadávok dochádza cez výnosové úroky ku zvyšovaniu hodnoty jednotlivých pohľadávok v priebehu času. Splátky sa delia na úrokovú a umorovanú časť.

Odlišnosti nastávajú aj v prípade, že podnik financuje obstaranie dlhodobého majetku prostredníctvom dlhodobého úveru. V súlade s IFRS bude majetok vedený v účtovníctve v nižšej cene ako je to v prípade českej legislatívy. IFRS majetok oceňuje súčasnou hodnotou všetkých budúcich platieb, ktoré sú potrebné ku splácaniu úveru. Rozdiel medzi diskontovanou hodnotou a menovitou hodnotou záväzku sa vykáže ako úrok po dobu splácania záväzku metódou efektívnej úrokovej miery (Hýblová, Sedláček 2004).

2.10 Ukazovatele finančnej analýzy

V predchádzajúcich kapitolách boli vymedzené vybrané štandardy týkajúce sa základných, najvýznamnejších položiek významných pre ďalšie porovnanie s českými účtovnými predpismi, a teda pre ďalšie kapitoly diplomovej práce. Položky vychádzajúce z predchádzajúcich štandardov sa dajú použiť aj vo vybraných ukazovateľoch finančnej analýzy. Vybrané ukazovatele finančnej analýzy budú definované práve v nasledujúcej kapitole.

Finančná analýza má za cieľ komplexné zhodnotenie finančnej situácie účtovnej jednotky, pričom pomáha zistiť, či podnik dosahuje dostatočného zisku, disponuje vyhovujúcou kapitálovou štruktúrou, je schopný splácať záväzky v ich splatnosti a overuje ďalšie podstatné skutočnosti. Štandardné delenie ukazovateľov finančnej analýzy je na 3 kategórie: *absolútne, rozdielové a pomerové ukazovatele* (Knápková, Pavelková, Šteker, 2013).

Kategória *absolútnych ukazovateľov* predstavuje predovšetkým horizontálnu a vertikálnu analýzu. Horizontálna analýza sa zaoberá sledovaním vývoja položiek finančných výkazov v čase, pričom vyhodnotenie uskutočňuje pomocou sledovania zmien položiek po riadkoch výkazov. Vertikálna analýza je založená na percentuálnom rozbere finančných výkazov, pričom používa vyčíslenie percentuálneho podielu jednotlivých položiek na celku (Managementmania.com). *Rozdielové ukazovatele* majú najvýznamnejší ukazovateľ čistý pracovný kapitál (ČPK). Čistý pracovný kapitál predstavuje rozdiel medzi obežnými aktívami a krátkodobými cudzími zdrojmi. Poslednou, najviac obsiahlou kategóriou, sú *pomerové ukazovatele*. K nim patria ukazovatele zadlženosti (finančnej stability), likvidity, rentability, aktivity a ukazovatele tržnej hodnoty (kapitálového trhu) (Knápková, Pavelková, Šteker, 2013).

Spomedzi všetkých ukazovateľov finančnej analýzy boli vybraté ukazovatele zamerané na zhodnotenie základných častí súvahy – záväzkov a aktív. Nasledujúce časti budú preto venované definícii ukazovateľov likvidity a doby obratu aktív.

2.10.1 Ukazovatele likvidity a doby obratu aktív

Ukazovatele likvidity stanovujú mieru schopnosti podniku uhradiť svoje záväzky, pričom vstupné údaje používajú z rozvahy a výkazu ziskov a strát. Ukazovatele sa delia do niekoľkých podskupín: *bežná likvidita*, *pohotová likvidita*, *okamžitá likvidita*. Nedostatkom spomínaných troch ukazovateľov likvidity je statický charakter vypovedacej schopnosti, pretože sa zostavujú z údajov rozvahy zostavenej k určitému dátumu.

Bežná likvidita (uvádza sa aj ako likvidita III. stupňa) udáva, koľkokrát sú krátkodobé záväzky podniku pokryté obežným majetkom alebo koľkokrát by sa dali uspokojiť krátkodobé záväzky podniku v prípade premeny obežných aktív na peňažné prostriedky (Strouhal, 2010).

$$BL = \frac{\text{obežné aktíva}}{\text{krátkodobé záväzky}}$$

Vzorec 1: Ukazovateľ bežnej likvidity

(Zdroj: Vlastné spracovanie podľa Strouhal, 2010)

Pre výber relevantných položiek vzorca je potrebné vybrať vhodnú štruktúru jednotlivých aktív, pričom dôraz by sa mal klásť najmä na zásoby a pohľadávky. Zo zásob by sa mali vyradiť nepredajné (odčítať od obežných aktív), keďže nemôžu prispieť ku zvýšeniu likvidity podniku. Pohľadávky by sa mali posúdiť z hľadiska lehoty splatnosti tak, že sa zo samotného výpočtu BL vyradia pohľadávky po lehote splatnosti alebo nedobytné pohľadávky (Knápková, Pavelková, Šteker, 2013).

Interpretácia výsledkov prebieha prostredníctvom porovnania samotnej výslednej hodnoty výpočtu s doporučenými hodnotami pre daný ukazovateľ. Doporučené hodnoty sa líšia v závislosti od autora, pričom sa zhruba zhodujú, že pomer 1,0 pre bežnú likviditu znamená, že podnik je ešte schopný uhradiť svoje krátkodobé záväzky bez nutnosti predať zásoby. Ak sa likvidita pohybuje pod 1,0, podnik sa musí spoliehať na predaj zásob pre úhradu svojich krátkodobých záväzkov. Pre ďalšie použitie v diplomovej práci bude použitá doporučená hodnota v rozmedzí 1,5 – 2,5 (Chajdiak, 2010).

Pohotovú likviditu je možné nazvať aj likviditou II. stupňa, pričom pri jej výpočte sa z obežných aktív vyradia zásoby. Zásoby tvoria najmenej likvidnú časť obežných aktív. Pri analýze výsledkov pohotovej likvidity je potrebné porovnanie s bežnou likviditou, pričom v prípade nižšej hodnoty pohotovej likvidity sa môže jednať o nadmerné množstvo zásob. Je to ale individuálne pre každý podnik (Strouhal, 2010).

$$PL = \frac{\text{obežné aktíva} - \text{zásoby}}{\text{krátkodobé záväzky}}$$

Vzorec 2: Ukazovateľ pohotovej likvidity

(Zdroj: Vlastné spracovanie podľa Strouhal, 2010)

Doporučené hodnoty pre pohotovú likviditu a aj pre ďalšie spracovanie v diplomovej práci sú 1 – 1,5 (Strouhal, 2010).

Likvidita 1. stupňa alebo tiež *okamžitá likvidita*, vyjadruje schopnosť daného podniku splniť okamžite splatné záväzky. Pri výpočte sa objavuje v čitateli len finančný majetok, ktorý má podnik v hotovosti, na bankových účtoch alebo v podobe krátkodobého finančného majetku (tzn. vo forme obchodovateľných cenných papierov) (Strouhal, 2010).

$$OL = \frac{\textit{finančný majetok}}{\textit{krátkodobé záväzky}}$$

Vzorec 3: Ukazovateľ okamžitej likvidity

(Zdroj: Vlastné spracovanie podľa: Strouhal, 2010)

Hodnoty doporučené pre okamžitú likviditu sú na úrovni 0,2 – 0,5, pričom ak podnik dosahuje vysokých hodnôt, tak to svedčí o neefektívnom spôsobe využívania finančných prostriedkov (Knápková, Pavelková, Šteker, 2013).

Doba obratu aktív sa vypočíta ako podiel tržieb ku celkovým aktívam. Je možné ho interpretovať ako efektívnosť hospodárenia s celkovými aktívami. Pre porovnanie vypočítaných hodnôt sa uvádza doporučená minimálna hranica od hodnoty 1 (Knápková, Pavelková, Šteker, 2013).

3 VLASTNÉ NÁVRHY RIEŠENÍ

Na základe analytickej časti je dokázané, že existujú významné rozdiely medzi účtovnými systémami z hľadiska rozdielov v účtovaní, oceňovaní, vykazovaní a zverejňovaní doplňujúcich informácií. Rozdiely je možné vidieť už pri prvotnom porovnaní zostavených výkazov podľa odlišných účtovných systémov. Nasledujúce podkapitoly sú zamerané hlavne na posúdenie rozdielov vo vykazovaní podľa IFRS a v prípade účtovania podľa českého účtovného systému. Odlišnosti budú skúmané najmä z hľadiska vplyvu na vybrané ukazovatele finančnej analýzy.

V nasledujúcej kapitole je v prvej podkapitole predstavená spoločnosť, ktorá bola vybraná na spracovanie diplomovej práce. V druhej podkapitole sú porovnané konkrétne rozdiely vybraných položiek účtovníctva zostaveného podľa IFRS a podľa českého účtovného systému v aplikácii na konkrétny podnik. Ďalšia podkapitola obsahuje samotný výpočet vybraných ukazovateľov finančnej analýzy a posledná podkapitola poskytuje celkový prehľad vplyvu IFRS na vybrané ukazovatele finančnej analýzy.

3.1 Predstavenie vybraného podnikateľského subjektu

Pre spracovanie diplomovej práce bola vybraná spoločnosť ČD Cargo, a.s., ktorá má sídlo v Prahe 7 – Holešovicích. Spoločnosť vznikla 1. decembra 2007, a to vkladom časti podniku akciovej spoločnosti České dráhy, a.s. a bola zapísaná do obchodného registru pod spisovou značkou B 12844 vedenou u Mestského súdu v Prahe (Justice.cz, 2012). Jediným zakladateľom a vlastníkom je spoločnosť České dráhy, pričom je zároveň aj materskou spoločnosťou. České dráhy majú 100 % podiel na plne splatenom základnom kapitále spoločnosti, ktorý tvorí 8 494 000 000 Kč (Justice.cz, 2012).

Hlavná oblasť podnikania spoločnosti sa zaoberá železničnou prepravou tovaru, ktorá sa delí na segment dopravy a segment doplnkových služieb. Tieto dva segmenty sa ďalej môžu deliť podľa druhu prepravy na vnútroštátnu, vývoznú, dovoznú a tranzitnú. Medzi doplnkové služby spoločnosti sa dajú zaradiť napr. colné služby, logistické služby, prenájom železničných vozov, opravy a údržba koľajových vozidiel a pod. (Výroční zpráva, 2017).

3.2 Úprava vybraných položiek účtovníctva podľa IFRS

Nasledujúce podkapitoly budú zamerané na rozbor konkrétnych účtovných položiek vykázaných podľa IFRS s cieľom navrhnúť zmeny, ktoré by mohli prispieť k lepšej porovnateľnosti pri výpočte vybraných ukazovateľov finančnej analýzy v ďalších kapitolách. Pre potreby diplomovej práce budú v rámci spoločnosti ČD Cargo, a.s. sledované dve účtovné obdobia: rok 2017 a rok 2016, pričom sa bude vychádzať z Výročnej správy 2017. Položky účtovných výkazov spracované v nasledujúcich podkapitolách boli vybrané v súlade s praktickým významom použitia pri výpočte vybraných ukazovateľov finančnej analýzy. Ide o položky zásob, pohľadávok, krátkodobého finančného majetku, krátkodobých záväzkov, dlhodobého hmotného a nehmotného majetku a o položku tržieb.

3.2.1 Úprava zásob podľa IFRS

Spoločnosť ČD Cargo, a.s. nemá v súvahe podľa IFRS rozdelené zásoby na jednotlivé položky. Rozdelenie je uvedené následne v ďalšej časti výročnej správy, kde sú zásoby rozdelené na náhradné diely a iné súčasti ku koľajovým vozidlám, náhradné diely k ostatným strojom, prístrojom a zariadeniam, látky pohonné, mazadla a ostatné výrobky z ropy, pracovné odevy, obuv, ochranné pomôcky a ostatné. Rozdelenie zásob podľa IFRS ale približne zodpovedá súhrnne položke materiálu vykazaného podľa českého účtovného systému. Suma zásob vykázaných podľa IFRS a podľa českého účtovného systému je nižšia o 33 369 tis. Kč, pričom príčina môže byť v rôznych rozdieloch.

Prvým a hlavným rozdielom medzi účtovnými systémami je problematika náhradných dielov. České právne predpisy zaradzujú všetky náhradné diely do zásob bez rozdielu významnosti daných položiek, ako je to v prípade medzinárodných štandardov IFRS. Náhradné diely sú totiž podľa IFRS vykazané v dlhodobom majetku, ak sa jedná o významné položky. Spoločnosť ČD Cargo však v daných dvoch sledovaných účtovných obdobiach pravdepodobne nenakúpila žiadny významný náhradný diel, pretože hodnota rozdielov je v sledovaných obdobiach zachovaná.

Ďalším rozdielom v odlišnom účtovaní podľa účtovných systémov môže byť využitie čistej realizovateľnej hodnoty v systéme IFRS, ktorá neprináša nadhodnocovanie zásob. Táto hodnota by sa pre ohodnotenie zásob použila, ak by došlo k zníženiu hodnoty zásob

alebo k ich poškodeniu. V prípade spoločnosti ČD CARGO bola na ocenenie zásob použitá nižšia z úrovni nákladov na ich obstaranie a čistej realizovateľnej hodnoty, pričom samotná hodnota zásob bola stanovená metódou váženého aritmetického priemeru. Ocenenie čistej realizovateľnej hodnoty v prípade danej spoločnosti zahŕňa predpokladanú predajnú cenu zásob zníženú o všetky odhadované náklady na dokončenie a náklady nutné na uskutočnenie predaja (Výroční zpráva, 2017). Ocenenie zásob podľa českých účtovných štandardov zahŕňa ocenenie nakupovaných zásob v obstarávacích cenách vrátane ostatných nákladov spojených s ich obstaraním (napr. dopravné, colné poplatky) a ostatných vedľajších obstarávacích nákladov. Pre zásoby vytvorené vo vlastnej réžii sa používa ocenenie vo vlastných nákladoch zahŕňajúcich priame náklady a podiely režijných nákladov. Výdaje zásob zo skladu sú účtované cenami podľa váženého aritmetického priemeru. Pre zásoby nájdené v priebehu inventarizácie, ktoré predtým neboli zahrnuté v účtovníctve, taktiež pre zásoby vzniknuté vo forme prebytočného materiálu z likvidácie alebo opráv dlhodobého majetku alebo pre prípadné dary je ocenenie na základe reprodukčnej obstarávacej ceny. Výška opravných položiek zásob, zistených z rozdielov na základe inventarizácie, je stanovená ako rozdiel medzi obstarávacou cenou a odhadovanou realizovateľnou cenou, ktorá je vo väčšine prípadov na úrovni hodnoty šrotu (Výroční zpráva, 2017). Práve rozdiel v odlišnom ocenení zásob mal pre spoločnosť ČD CARGO dopad na odlišné čiastky vo vykázaní zásob podľa českých právnych predpisov a podľa IFRS.

Tabuľka 1: Rozdiel položky zásob podľa IFRS oproti zásobám podľa ČR legislatívy (v tis. Kč)

	2017	2016
Zásoby podľa ČR legislatívy	221 369	178 505
Zásoby podľa IFRS	188 000	142 000
Rozdiel medzi účt. systémami	33 369	36 505

(Zdroj: vlastné spracovanie podľa: Výroční zpráva, a. s., 2017)

Na základe spomínaných rozdielov v účtovaní podľa IFRS a podľa českého účtovného systému je v Tabuľke 1 znázornený rozdiel položky zásob podľa IFRS, o ktorý je daná položka nižšia oproti zásobám podľa ČR legislatívy. Daný rozdiel 33 369 tis. Kč vznikol v dôsledku odlišného ocenenia zásob podľa IFRS a podľa českého účtovníctva.

3.2.2 Úprava pohľadávok podľa IFRS

Rozdelenie pohľadávok je aj podľa IFRS, aj podľa českého účtovného systému na krátkodobé a dlhodobé pohľadávky. Odlišnosti nastávajú v samotnom rozdelení jednotlivých položiek krátkodobých a dlhodobých pohľadávok. Krátkodobé pohľadávky sú podľa IFRS rozdelené odlišne ako v českom účtovnom systéme, pričom samotná skupina krátkodobých pohľadávok v českom účtovnom systéme neexistuje. Je preto potrebné jednotlivé položky pohľadávok hľadať v iných položkách súvahy.

V rámci súvahy podľa IFRS je jasne uvedená len položka *pohľadávky z obchodných vzťahov*. *Poskytnuté zálohy - krátkodobé* a *daňové pohľadávky DPH – krátkodobé* sú súhrnne uvedené pod položkou *ostatné aktíva* a položka *krátkodobé deriváty* je uvedená pod položkou *ostatné finančné aktíva*.

Tabuľka 2: Rozdelenie krátkodobých pohľadávok na základe účtovania podľa IFRS (v tis. Kč)

	2017	2016
Pohľadávky z obchodných vzťahov - krátkodobé	1 581 000	1 553 000
Poskytnuté zálohy - krátkodobé	25 000	50 000
Daňové pohľadávky DPH - krátkodobé	38 000	27 000
Deriváty - krátkodobé	75 000	25 000
Spolu	1 719 000	1 655 000

(Zdroj: vlastné spracovanie podľa: Výročná zpráva, 2017)

Kompletné položky krátkodobých pohľadávok je možné vidieť v Tabuľke 2. Krátkodobé pohľadávky sú tvorené *krátkodobými pohľadávkami z obchodných vzťahov*, *krátkodobými poskytnutými zálohami*, *krátkodobými daňovými pohľadávkami DPH* a *krátkodobými derivátmi*.

Vysvetlivky pod súvahou podľa IFRS (Výročná zpráva, 2017) bližšie určujú ocenenie *pohľadávok z obchodných vzťahov* a ozrejmuje aj položku *poskytnutých záloh*. Pri ocenení *pohľadávok z obchodných vzťahov* sa na základe účtovania podľa IFRS používa ocenenie amortizovanou sumou pri použití metódy efektívnej úrokovej miery po odčítaní strát so zníženia hodnoty. Položka *poskytnuté zálohy* predstavuje čiastky poskytnuté tuzemským a zahraničnými dodávateľom v súvislosti s obchodnými vzťahmi.

Rozdiel medzi účtovnými systémami nastáva v ocenení krátkodobých pohľadávok, keďže v prípade českej súvahy sa pohľadávky účtujú pri ich vzniku v nominálnej hodnote. Pohľadávky nadobudnuté postúpením sú účtované obstarávacou cenou. Pohľadávky, ktoré sú splatné do jedného roku od dátumu účtovnej závierky sú vykázané ako krátkodobé, pričom všetky ostatné sú dlhodobými. Pri krátkodobých pohľadávkach sa tvoria opravné položky do výšky 20 % hodnoty pohľadávky.

V Tabuľke 3 je uvedený rozdiel, o ktorý sú krátkodobé pohľadávky podľa IFRS nižšie ako krátkodobé pohľadávky podľa ČR legislatívy. Ako bolo uvedené vyššie, jedná sa pravdepodobne o rozdiely zapríčinené rozdielnymi spôsobmi ocenenia krátkodobých pohľadávok.

Tabuľka 3: Rozdiel položky krátkodobých pohľadávok podľa IFRS oproti zásobám podľa ČR legislatívy (v tis. Kč)

	2017	2016
Krátkodobé pohľadávky podľa ČR legislatívy	1 839 636	1 772 280
Krátkodobé pohľadávky podľa IFRS	1 719 000	1 655 000
Rozdiel medzi účt. systémami	120 636	117 280

(Zdroj: vlastné spracovanie podľa: Výročná zpráva, 2017)

Aj dlhodobé pohľadávky sú podľa IFRS rozdelené odlišne ako podľa českého účtovného systému, pričom samotná kategória dlhodobých pohľadávok neexistuje. Preto je potrebné konkrétne položky dlhodobých pohľadávok hľadať v ostatných položkách súvahy.

Tabuľka 4: Rozdelenie dlhodobých pohľadávok na základe účtovania podľa IFRS (v tis. Kč)

	2017	2016
Poskytnuté zálohy - dlhodobé	1 000	1 000
Deriváty - dlhodobé	21 000	12 000
Spolu	22 000	13 000

(Zdroj: vlastné spracovanie podľa: Výročná zpráva, 2017)

V Tabuľke 4 sú uvedené konkrétne položky dlhodobých pohľadávok, ktoré sú v súvahe uvedené súhrnne pod inými položkami. Konkrétne položka *poskytnuté zálohy – dlhodobé* je uvedená v *ostatných aktívach* a položka *deriváty – dlhodobé* v položke *ostatné finančné aktíva*.

Aj v prípade dlhodobých pohľadávok mohol rozdiel v odlišných celkových sumách pohľadávok pravdepodobne nastať podľa daných odlišných účtovných systémov. Na základe ocenenia dlhodobých pohľadávok podľa IFRS sa musia dlhodobé pohľadávky diskontovať a tvoria sa k nim aj opravné položky v inej výške ako podľa českého účtovného systému. Podľa českého účtovného systému sú k dlhodobým pohľadávkam tvorené opravné položky do výšky 100 % a 50 % hodnoty pohľadávky.

Tabuľka 5: Rozdiel položky dlhodobých pohľadávok podľa IFRS a dlhodobých pohľadávok podľa ČR legislatívy (v tis. Kč)

	2017	2016
Dlhodobé pohľadávky podľa ČR legislatívy	22 400	12 684
Dlhodobé pohľadávky podľa IFRS	22 000	13 000
Rozdiel medzi účt. systémami	400	-316

(Zdroj: vlastné spracovanie podľa: Výročná správa, 2017)

Ako je možné vidieť v Tabuľke 5, celková suma dlhodobých pohľadávok podľa IFRS je takmer zhodná so sumou podľa českého účtovného systému, až na menšie rozdiely. Rozdiely v sumách vznikli buď pri menších odlišnostiach v oblasti ocenenia dlhodobých pohľadávok, alebo pri zaokrúhľovaní, keďže súvaha podľa českého účtovného systému je vykázaná v odlišnom počte miest, kedy zvyšné číslice tvoria „tis. Kč“, a zvyšné číslice podľa IFRS tvoria „mil. Kč“. Na rozdielnu sumu, najmä v roku 2016, nebude prihliadnuté v ďalších úpravách, preto sumy zostávajú v pôvodnej výške podľa IFRS.

3.2.3 Úprava krátkodobého finančného majetku podľa IFRS

V rámci krátkodobého finančného majetku v súvahe zostavenej podľa IFRS iba položka *peňažné prostriedky a peňažné ekvivalenty*. Danú položku zo súvahy je ale potrebné ešte navýšiť o *viazané peňažné prostriedky* krátkodobé a dlhodobé, ktoré sú uvedené pod položkou ostatné finančné aktíva. Nutnosť tohto zvýšenia vyplýva z popisu položky *viazané peňažné prostriedky* vo Výročnej správe spoločnosti. Ide o zálohu poskytnutú v roku 2016, a to v rámci dotačného programu na vybavenie hnacích vozidiel, pričom daná záloha je držaná na dotačnom účte. Z toho dôvodu je možné danú čiastku zaradiť pod prostriedky na bankovom účte, teda pod peňažné prostriedky.

Tabuľka 6: Úprava položky krátkodobého finančného majetku podľa IFRS (v tis. Kč)

	2017	2016
Krátkodobý fin. majetok podľa ČR účtovníctva	741 621	1 055 068
Krátkodobý fin. majetok podľa IFRS	465 000	763 000
+ viazané peňažné prostriedky dlhodobé	276 000	258 000
+ viazané peňažné prostriedky krátkodobé	0	34 000
Upravený krátkodobý fin. majetok podľa IFRS	741 000	1 055 000

(Zdroj: vlastné spracovanie podľa: Výročná zpráva, 2017)

Pri porovnaní krátkodobého finančného majetku podľa účtovníctva na základe českej právnej úpravy a podľa účtovníctva na základe IFRS (Tabuľka 6) je možné konštatovať, že sú sumy krátkodobého finančného majetku skoro rovnaké. Rozdiely nastali pravdepodobne v zaokrúhľovaní, čo nebude mať veľký dopad na vypovedaciu schopnosť ukazovateľov finančnej analýzy.

3.2.4 Úprava krátkodobých záväzkov podľa IFRS

Odlíšnosti vo vykázaní krátkodobých záväzkov podľa daných dvoch účtovných systémoch (IFRS a český účtovný systém) začínajú už pri zaradení položiek do tejto skupiny. Podľa českých právnych predpisov je krátkodobým záväzkom ten, ktorý je splatný do 12 mesiacov. Definícia podľa IFRS prináša rôzne iné možnosti vykázania záväzku ako krátkodobého. Prvou podmienkou je uhradenie záväzku v priebehu obvyklého prevádzkového cyklu spoločnosti a úhrada do 12 mesiacov od súvahového dňa (v prípade dlhšieho prevádzkového cyklu môže byť úhrada aj dlhšia). Ďalšou podmienkou uznania záväzku ako krátkodobého, je držanie záväzku predovšetkým na účely obchodovania.

Odlíšnosti vo vykázaní podľa rôznych účtovných systémov sú v prípade krátkodobých záväzkov predovšetkým v rôznych položkách vykázaných podľa IFRS a podľa českého účtovného systému.

Tabuľka 7: Súhrn položiek krátkodobých záväzkov podľa IFRS (v tis. Kč)

	2017	2016
Závazky z obchodných vzťahov	1 735 000	1 778 000
Úvery, pôžičky a dlhopisy	516 000	500 000
Rezervy	237 000	317 000
Ostatné finančné záväzky	264 000	319 000
Závazky k zamestnancom	257 000	253 000
Štát - daňové záväzky	36 000	35 000
Závazky zo soc. a zdrav. poistenia	124 000	122 000
Spolu	3 169 000	3 324 000

(Zdroj: vlastné spracovanie podľa: Výročná zpráva, 2017)

Pri úpravách samotných položiek krátkodobých záväzkov (Tabuľka 7) bolo najprv potrebné nájsť podobné položky krátkodobých záväzkov podľa českého účtovného systému a podľa IFRS. Jednotlivé úpravy budú vysvetlené na roku 2017, pretože pre rok 2016 sa jedná o tie isté úpravy, len v odlišných čiastkach.

Prvá položka *záväzky z obchodných vzťahov* bola podľa IFRS upravená o rozdiel, ktorý tvorí daná položka podľa českého účtovníctva. Rozdiel, ktorý medzi jednotlivými účtovnými systémami vznikol, mohol byť spôsobený rozdielnym definovaním záväzku v daných systémoch. V rámci IFRS sa jedná o vykázanie záväzku, ak daný záväzok spĺňa definíciu, kým podľa českých právnych predpisov sú uvedené položky rozvahy záväzne.

Súvahová položka záväzkov podľa IFRS *úvery, pôžičky a dlhopisy* bola následne vo Výročnej správe rozpísaná, pričom úpravou podľa českého účtovného systému došlo ku spárovaniu položky podľa českého účtovníctva *záväzky – ovládaná alebo ovládajúca osoba* a položky podľa IFRS *pôžička od spoločnosti České dráhy, a.s.*, a to vo výške 73 000 tis. Kč. Ostatné položky z *úverov, pôžičiek a dlhopisov* (bez už použitej položky *pôžička od spoločnosti České dráhy*) boli porovnané s položkou podľa českého účtovníctva *dohadné účty pasívne*, ktorá sa najviac približovala čiastkou aj charakterom spomínanej položke z IFRS. Na základe porovnania daných dvoch položiek podľa dvoch odlišných účtovných systémov došlo zisteniu, že položka podľa IFRS je rozdielna o 12 080 tis. Kč. Ďalšia položka podľa IFRS, *rezervy*, nepatrí podľa českého účtovného

systemu do položky krátkodobých závazkov, ale do samostatnej položky *rezervy*. Položka *ostatné finančné záväzky* bola podľa podobnosti jednotlivých položiek a podľa čiastky zaradená na porovnanie ku položke podľa českého účtovného systému *iné záväzky*. Rozdiel, o ktorý boli krátkodobé záväzky podľa IFRS celkovo znížené, môže opäť vyplývať z odlišného chápania záväzkov podľa odlišných účtovných systémov.

Posledná položka podľa IFRS, *ostatné záväzky*, bola identifikovaná a spárovaná ku položkám podľa českého účtovného systému, a to na základe jednotlivých rozpísaných položiek vo výročnej správe. V Tabuľke 7 sú tieto položky uvedené podľa českého účtovného systému a jedná sa o: *záväzky k zamestnancom, štát – daňové záväzky a záväzky zo soc. a zdrav. poistenia*. Rozdiely medzi českým účtovným systémom a IFRS v prípade všetkých troch položiek slúžili pre celkovú úpravu krátkodobých záväzkov podľa IFRS.

Rozdiel v odlišných sumách krátkodobých záväzkov podľa IFRS a podľa českého účtovného systému mohol vzniknúť pravdepodobne rôznymi spôsobmi oceňovania. Krátkodobé záväzky sú podľa českého účtovného systému účtované pri vzniku v nominálnej hodnote a pri ich nadobudnutí prevzatím sú účtované obstarávacou cenou. Podľa IFRS sú krátkodobé záväzky oceňované v reálnej hodnote.

Tabuľka 8: Rozdiel položky krátkodobých záväzkov podľa IFRS oproti záväzkom podľa ČR legislatívy (v tis. Kč)

	2017	2016
Krátkodobé záväzky podľa ČR legislatívy	2 538 285	1 553 000
Krátkodobé záväzky podľa IFRS	3 169 000	3 324 000
Rozdiel medzi účt. systémami	630 715	1 771 000

(Zdroj: vlastné spracovanie podľa: Výročná správa, 2017)

Výška krátkodobých záväzkov je vyššia v prípade vykázania podľa IFRS ako v prípade českého účtovného systému. Možnou príčinou môže byť práve vyššie spomínaný odlišný spôsob ocenenia krátkodobých záväzkov.

3.2.5 Úprava dlhodobého hmotného a nehmotného majetku podľa IFRS

Dlhodobý majetok vykázaný podľa IFRS má iné účtovné zobrazenie ako podľa účtovníctva na základe českého účtovného systému. Prvý rozdiel spočíva v problematike

náhradných dielov významnej povahy, ktoré sa v medzinárodných štandardoch vykážu v dlhodobom majetku, kým podľa českého účtovného systému zostávajú všetky náhradné diely v zásobách. V prípade skúmanej spoločnosti odlišnosť netvorila problematika náhradných dielov.

Ďalší rozdiel spočíva v neurčiteľnej dobe životnosti pri dlhodobom nehmotnom majetku, kedy nedochádza k odpisovaniu daného majetku, ale len k testovaniu na zníženie hodnoty. Rozdielne spôsoby odpisovania sú ďalším rozdielom medzi vybranými účtovnými systémami. V rámci medzinárodných štandardov dochádza k využitiu komponentného spôsobu odpisovania, pričom pozemky, budovy a zariadenia sa vykazujú v obstarávacích nákladoch znížených o kumulované straty zo zníženia hodnôt, pri budovách navyše o oprávky. Vykazovanie odpisov sa uskutočňuje tak, aby celá obstarávacia cena aktíva znížená o zostatkovú hodnotu bola alokovaná na celú dobu použiteľnosti daného aktíva, pri použití metódy lineárnych odpisov (výnimku tvoria niektoré komponenty, ktoré sú odpisované metódou výkonových odpisov). Podľa českého účtovného systému sú pozemky nadobudnuté po vzniku spoločnosti a ostatný dlhodobý hmotný majetok ocenené v obstarávacích cenách. Hmotný majetok vytvorený vlastnou činnosťou je ocenený vlastnými nákladmi, ktoré zahŕňajú priame náklady a podiel režijných nákladov. Majetok zistený pri inventarizácii a prípadné dary sú ocenené reprodukčnou obstarávacou cenou. Odpisovanie prebieha pri dlhodobom majetku lineárne po dobu jeho predpokladanej ekonomickej životnosti.

Tabuľka 9: Rozdiel položky dlhodobého majetku podľa IFRS oproti dlhodobému majetku podľa ČR legislatívy (v tis. Kč)

	2017	2016
Dlhodobý majetok podľa ČR legislatívy	11 156 474	10 956 284
Dlhodobý majetok podľa IFRS	15 281 000	14 916 000
Rozdiel medzi účt. systémami	4 124 526	3 959 716

(Zdroj: vlastné spracovanie podľa: Výročná zpráva, 2017)

V Tabuľke 9 je uvedený celkový rozdiel medzi dlhodobým majetkom podľa ČR legislatívy a dlhodobým majetkom podľa IFRS. Najväčší rozdiel nastal v položke *pozemky, budovy a zariadenia*, kde podľa IFRS sú v porovnaní s českým účtovným systémom iné metódy odpisovania a samotné položky sú v súvahe odlišne zoskupené (podľa IFRS sú tieto položky v súvahe dohromady, kým podľa českého účtovného

systému sú dané položky rozdelené podľa záväzného formátu súvahy). Odpisovanie podľa IFRS je komponentné, pričom dochádza k odpisovaniu jednotlivých častí majetku s rôznou dobou životnosti a tým vyššie odpisy v prvých rokoch a nižšiu zostatkovú cenu uvedenú v súvahe. Pri položke *nehmotné aktíva* nastali len zanedbateľné rozdiely, pretože danú položku tvoria prevažne pozemky, ktoré sa neodpisujú, a teda nevznikajú rozdiely v ocenení podľa odlišných účtovných systémov.

3.2.6 Úprava tržieb podľa IFRS

Rozdiely vo vykázaní tržieb podľa IFRS a podľa českých účtovných štandardov sú značné. Jedná sa najmä o rozdielne definície výnosov a podmienok ich vykázania podľa medzinárodných štandardov. České právne predpisy ustanovujú záväznú formu vykázania tržieb vo výkaze ziskov a strát. Medzinárodné štandardy však záväznú formu pre vykázanie nestanovujú, účtovná jednotka ale musí tržby uviesť ako tržby, avšak musí sa riadiť štandardom IFRS 15.

Ocenenie výnosov podľa IFRS prebieha prostredníctvom reálnej hodnoty prijatej alebo nárokovanej protihodnoty, pričom sa znižujú o rabaty a podobné zľavy. Výnosy z predaja tovaru a ostatných aktív sa vykazujú v okamihu ich doručenia kupujúcemu a prevedeníu rizík a súvisiaceho prospechu. Tržby z predaja služieb sa účtujú v okamihu ich poskytnutia protistrane. Tržby z prepravy sa vykazujú v období, v ktorom boli prepravné služby poskytnuté protistrane. Podľa českého účtovného systému sú výnosy z prepravy takisto zaúčtované do obdobia, kedy boli prepravné služby poskytnuté. Náklady a výnosy vznikajúce pri tejto činnosti sú účtované do výkazu ziskov a strát v období, s ktorým vecne a časovo súvisia.

Tabuľka 10: Rozdiel položky tržieb podľa IFRS oproti tržbám podľa ČR legislatívy (v tis. Kč)

	2017	2016
Tržby podľa ČR legislatívy	12 361 034	11 782 016
Tržby podľa IFRS	12 212 000	11 694 000
Rozdiel medzi účt. systémami	149 034	88 016

(Zdroj: vlastné spracovanie podľa: Výroční zpráva, 2017)

Tabuľka 10 znázorňuje rozdiel, ktorý vznikol v súvislosti s nižšími tržbami podľa IFRS. Daný rozdiel môže byť zapríčinený rozličnými spôsobmi ocenenia výnosov a účtovania tržieb podľa daných odlišných účtovných systémov.

3.3 Výpočet vybraných ukazovateľov finančnej analýzy

Nasledujúce podkapitoly budú zamerané na konkrétne výpočty vybraných ukazovateľov finančnej analýzy. Jedná sa konkrétne o výpočet ukazovateľov likvidity (bežnej, pohotovej a okamžitej) a tiež ukazovateľa obratu aktív. V prvej podkapitole budú dané ukazovatele vypočítané na základe údajov z účtovníctva podľa českých právnych predpisov a v druhej podkapitole bude výpočet na základe účtovníctva podľa IFRS.

3.3.1 Výpočet podľa účtovania na základe českej legislatívy

V Tabuľke 11 sú na základe súvahy podľa českých účtovných štandardov (Výroční zpráva, 2017) uvedené jednotlivé základné položky pre výpočet vybraných ukazovateľov finančnej analýzy. Konkrétne sa jedná o položky rozpísané do dvoch sledovaných účtovných období: 2017 a 2016.

Tabuľka 11: Základné položky pre výpočet vybraných ukazovateľov (v tis. Kč)

Položka	2017	2016
Obežné aktíva	2 825 026	3 018 537
Zásoby	221 369	178 505
Krátkodobý finančný majetok	741 621	1 055 068
Krátkodobé záväzky	2 538 285	2 623 779
Tržby	12 009 200	11 666 633
Aktíva	15 137 842	15 090 104

(Zdroj: vlastné spracovanie podľa: Výroční zpráva, 2017)

Na základe uvedených položiek sa pre jednotlivé roky vypočítali ukazovatele likvidity a ukazovateľ obratu aktív.

Tabuľka 12: Výsledné hodnoty vybraných ukazovateľov finančnej analýzy (v tis. Kč)

	2017	2016
Bežná likvidita	1.113	1.150
Pohotovú likvidita	1.026	1.082
Okamžitá likvidita	0.292	0.402
Obrat aktív	0.793	0.773

Zdroj: vlastné výpočty na základe Tabuľka 11

Bežná likvidita je vypočítaná ako podiel obežných aktív a krátkodobých záväzkov (napr. rok 2017: $2\,825\,026 / 2\,538\,285$). Doporučená hodnota podľa českej literatúry by mala byť v rozmedzí od 1,5 do 2,5. Na základe Tabuľky 12 je možné konštatovať, že doporučených hodnôt spoločnosť nedosiahla ani v jednom z dvoch skúmaných rokov. Výsledné vypočítané hodnoty sa dajú ale hodnotiť ako pozitívne, pretože je možné tvrdiť, že krátkodobé záväzky sú v prípade roku 2017 pokryté minimálne 1,113 krát obežnými aktívami. Spoločnosť sa na základe danej hodnoty musí zbaviť skoro všetkých zásob, aby uhradila krátkodobé záväzky.

Pohotovú likvidita je počítaná podobne ako bežná likvidita, ale v čitateli daného podielu sa od obežných aktív odčítajú zásoby, ktoré sú považované za najmenej likvidnú zložku obežných aktív (napr. rok 2017: $(2\,825\,026 - 221\,369) / 2\,538\,285$). Doporučené hodnoty pre pohotovú likviditu sú podľa českej literatúry v rozmedzí od 1 do 1,5. Podľa Tabuľky 12 je možné vidieť, že sa spoločnosť v oboch sledovaných obdobiach pohybuje v stanovenom rozmedzí doporučených hodnôt. Vypočítané hodnoty sa ale približujú ku spodnej doporučenej hranici, preto je potrebné prípadne do budúcnosti znížiť stav krátkodobé záväzky.

Okamžitá likvidita sa v Tabuľke 12 vypočítala podielom krátkodobého finančného majetku na krátkodobých záväzkoch (napr. rok 2017: $741\,621 / 2\,538\,285$). Doporučená hodnota pre okamžitú likviditu by sa mala pohybovať v rozmedzí od 0,2 do 0,5. Na základe vypočítaných hodnôt je možné konštatovať, že hodnoty v oboch obdobiach pohybovali v doporučenom rozmedzí. Je možné tvrdiť, že podnik efektívne využíva finančné prostriedky. Hodnota *obratu aktív* je podľa položiek na základe IFRS pod minimálnou hranicou 1, čo znamená, že spoločnosť neefektívne hospodári s celkovými aktívami.

3.3.2 Výpočet podľa účtovníctva na základe IFRS

V Tabuľke 13 sú na základe súvahy podľa IFRS (Výroční zprávy ČD Cargo, a.s., 2017) uvedené jednotlivé základné položky pre výpočet vybraných ukazovateľov finančnej analýzy. Konkrétne sa jedná o položky rozpísané do dvoch sledovaných účtovných období: 2017 a 2016.

Tabuľka 13: Základné položky podľa IFRS pre výpočet vybraných ukazovateľov (v tis. Kč)

Položka	2017	2016
Obežné aktíva	2 430 000	2 671 000
Zásoby	188 000	142 000
Finančný majetok	465 000	763 000
Krátkodobé záväzky	3 174 000	3 361 000
Tržby	12 126 000	11 641 000
Aktíva	17 711 000	17 587 000

(Zdroj: vlastné spracovanie podľa: Výroční zpráva, 2017)

Na základe položiek v Tabuľke 13 sú v Tabuľke 14 vypočítané vybrané ukazovatele finančnej analýzy. Už pri samotnom porovnaní s ukazovateľmi finančnej analýzy podľa podkladov z účtovníctva na základe českých účtovných štandardov je možné vidieť, že vypočítané ukazovatele finančnej analýzy podľa IFRS neposkytujú relevantné informácie. Hodnoty ukazovateľov totiž ani v jednom prípade nedosahujú doporučených hodnôt, kým podľa účtovníctva na základe českých účtovných štandardov áno.

Tabuľka 14: Výsledné hodnoty vybraných ukazovateľov finančnej analýzy (podľa IFRS) (v tis. Kč)

	2017	2016
Bežná likvidita	0.766	0.795
Pohotová likvidita	0.706	0.752
Okamžitá likvidita	0.147	0.227
Obrat aktív	0.685	0.662

Zdroj: vlastné spracovanie (Výroční zpráva ČD Cargo, a.s., 2017)

Hodnotu *bežnej likvidity* vypočítanú v Tabuľke 14 je možné posúdiť ako nedostatočnú, keďže sa nepohybuje v rozmedzí doporučených hodnôt. Hodnota 0,766 vyjadruje, že krátkodobé záväzky sú v prípade oboch rokov pokryté obežnými aktívami menej ako jeden krát, čo znamená, že by daná spoločnosť mala prípadne problém pokryť krátkodobé

záväzky. Interpretácia je teda odlišná od vypočítanej likvidity podľa českého účtovného systému.

Pohotovú likviditu, ktorá je vypočítaná v Tabuľke 14, nedosahuje rozmedzie doporučených hodnôt. Vzhľadom na hodnotu bežnej likvidity bol tento výsledok očakávaný.

Ani hodnota *okamžitej likvidity* podľa Tabuľky 14 nedosahuje stanovené doporučené rozmedzie. Iba v roku 2016 sa hodnota dostala niečo málo nad 0,2.

Hodnota *obratu aktív* je podľa položiek na základe IFRS pod minimálnou hranicou 1, čo znamená, že spoločnosť neefektívne hospodári s celkovými aktívami.

3.4 Celkové zhrnutie vplyvu IFRS na vybrané ukazovatele

Na základe úprav a výpočtov v predchádzajúcich kapitolách bude v nasledujúcej časti poukázané na existujúce rozdiely medzi účtovaním podľa IFRS a podľa českých účtovných štandardov. V nasledujúcej kapitole je ale nevyhnutné poukázať na rozdielnu vypovedaciu schopnosť položiek podľa IFRS a podľa českého účtovného systému.

Tabuľka 15: Porovnanie výsledkov rôznych ukazovateľov finančnej analýzy

	2017		2016	
	ČR	IFRS	ČR	IFRS
Bežná likvidita	1.113	0.766	1.150	0.795
Pohotovú likvidita	1.026	0.706	1.082	0.752
Okamžitá likvidita	0.292	0.233	0.402	0.314
Obrat aktív	0.793	0.685	0.773	0.662

(Zdroj: vlastné spracovanie podľa: Výročná zpráva, 2017)

Ako je možné vidieť v Tabuľke 15, v prípade, že by sa bežná likvidita porovnávala iba na základe položiek podľa IFRS a na základe položiek podľa českého účtovného systému, došlo by k chybnéj interpretácii, kedy by spoločnosť mala podľa hodnoty 0,766 pre rok 2017 a hodnoty 0,795 pre rok 2016 (Tabuľka 15) problém pokryť krátkodobé záväzky obežnými aktívami.

V prípade výpočtu *pohotovej likvidity* došlo ku skoro identickému výpočtu položiek ako pri bežnej likvidite, len s tým rozdielom, že sa pri jej výpočte v čitateli odčítala od obežných zásob položka zásob. Aj v prípade pohotovej likvidity by v prípade výpočtu podľa IFRS (hodnota 0,706 pre rok 2017 a 0,752 pre rok 2016) došlo k chybnjej interpretácii hodnoty. Spoločnosť by v takom prípade nebola schopná pokryť krátkodobé záväzky ani po vyňatí zásob z obežného majetku.

Okamžitá likvidita sa vypočíta podielom finančného majetku a krátkodobých záväzkov, pričom v prípade finančného majetku došlo podľa IFRS k úprave, pri ktorej sa ku peňažným prostriedkom pripočítali „viazané peňažné prostriedky“, čím sa suma krátkodobého finančného majetku podľa IFRS vyrovnala sume krátkodobého finančného majetku podľa českého účtovného systému. V prípade výpočtu okamžitej likvidity na základe upravených položiek IFRS (rok 2017: 0,233 a rok 2016: 0,314) je relevantná z hľadiska vypovedacej schopnosti pre spoločnosť a je ju možné porovnať s vypočítanou okamžitou likviditou podľa českého účtovného systému.

Doba obratu aktív bola vypočítaná z podielu tržieb na aktívach. Výpočet doby obratu aktív podľa položiek IFRS dopadol rovnako ako v prípade predchádzajúcich ukazovateľov likvidity. Hodnota 0,685 pre rok 2017 a hodnota 0,662 pre rok 2016 sú najnižšie z rôznych vypočítaných hodnôt obratu aktív podľa rôznych účtovných systémov.

ZÁVER

V diplomovej práci na tému „Bilančná politika účtovných jednotiek zostavujúcich účtovnú závierku podľa IFRS“ bolo hlavným cieľom navrhnúť opatrenia na zamedzenie účtovných podvodov pre jednotky zostavujúce účtovnú závierku podľa IFRS.

Pre naplnenie hlavného cieľa práce bola v časti vlastné návrhy riešení použitá praktická aplikácia vybraných medzinárodných účtovných štandardov na konkrétny podnik, spoločnosť ČD Cargo, a. s. Spoločnosť má sídlo v Prahe a zaoberá sa železničnou prepravou tovaru, ktorá sa delí na segment dopravy a segment doplnkových služieb.

Čiastkovým cieľom práce bolo zhodnotenie vplyvu rozdielnej aplikácie IFRS v praxi napr. na ukazovatele finančnej analýzy. Pre naplnenie čiastkového cieľa boli v časti vlastných návrhov a riešení vypočítané vybrané ukazovatele finančnej analýzy, pričom samotným výpočtom predchádzala analýza súvisiacich položiek účtovných výkazov podľa IFRS použitých vo výpočtoch.

V rámci práce bola na začiatku popísaná samotná integrácia účtovníctva a s tým spojené členenie účtovných systémov a následne boli v samostatnej kapitole teoreticky vymedzené poznatky o medzinárodných štandardoch účtovného výkazníctva.

Záverom kapitoly o vlastných návrhoch riešení je uvedené celkové zhrnutie vplyvu IFRS na vybrané ukazovatele finančnej analýzy, ktoré popisuje rozdielnosť výpočtu daných ukazovateľov podľa IFRS a podľa českého účtovného systému.

ZOZNAM POUŽITEJ LITERATÚRY

České účetní standardy 2018: podnikatelé, nevýdělečné organizace, obce, kraje, hl. město Praha, organizační složky státu, příspěvkové organizace, státní fondy. Ostrava: Sagit, 2018. ISBN 978-80-7488-286-9

FICBAUER, Jiří. *Mezinárodní standardy účetního výkaznictví.* 1. vyd. Brno: Vysoké učení technické v Brně, Fakulta podnikatelská, 2016. ISBN 978-80-214-5390-6.

DVOŘÁKOVÁ, Dana. *Finanční účetnictví a výkaznictví podle mezinárodních standardů IFRS.* 4. aktualizované a rozšířené vydání. Brno: BizBooks, 2014. ISBN 978-80-265-0149-7.

DVOŘÁKOVÁ, Dana. *Finanční účetnictví a výkaznictví podle mezinárodních standardů IFRS.* Praha: Management Press, 2017. ISBN 978-80-265-0692-8.

HÝBLOVÁ, Eva a Jaroslav SEDLÁČEK. *Mezinárodní účetnictví.* 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2004. ISBN 80-210-3473-4.

CHAJDIÁK, J. *Pomerové ukazovatele firmy.* 1. vyd. Bratislava: Statis, 2010. ISBN 978-80-85659-61-0.

IASB. *International financial reporting Standards.* IASCF: London, 2019.

IASB Board membership. *Deloitte.* [online]. London: Deloitte, ©2019 [cit. 2019-01-18]. Dostupné z: <https://www.iasplus.com/en/resources/ifrsf/iasb-ifrs-ic/iasb-board>

IFRS Advisory Council - members. *IFRS Foundation.* [online]. London: IFRS Foundation, ©2017 [cit. 2019-01-18]. Dostupné z: <https://www.ifrs.org/groups/ifrs-advisory-council/#members>

IFRS Foundation Monitoring Board. *IFRS Foundation.* [online]. London: IFRS Foundation, ©2017 [cit. 2019-01-18]. Dostupné z: <https://www.ifrs.org/groups/ifrs-foundation-monitoring-board/>

IFRS Interpretations committee. *IFRS Foundation.* [online]. London: IFRS Foundation, ©2017 [cit. 2019-01-18]. Dostupné z: <https://www.ifrs.org/groups/ifrs-interpretations-committee/>

JÍLEK, Josef a Jitka SVOBODOVÁ. *Účetnictví podle mezinárodních standardů účetního výkaznictví 2013*. 3. vyd. Praha: Grada Publishing, 2013. ISBN 978-80-247-4710-1.

KNÁPKOVÁ, Adriana, PAVELKOVÁ Drahomíra, ŠTEKER Karel. *Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady*. 2., rozš. vyd. Praha: Grada Publishing, 2013. Prosperita firmy. ISBN 978-80-247-4456-8.

KRUPOVÁ, Lenka. *IAS v příkladech: srovnání vybraných mezinárodních účetních standardů s českou účetní legislativou I. díl*. 1. vyd. Praha: VOX, 2002. ISBN 80-863-2422-2.

KOVANICOVÁ, D. a kol. *Finanční účetnictví světový koncept*. 4. vyd. Praha : Polygon, 2003. 536 s. ISBN 80-7273-090-8.

MANAGEMENT MANIA. Horizontální analýza. Managementmania.com. [online]. © 2011-2016 [cit. 2019-04-13]. Dostupné z: <https://managementmania.com/cs/horizontalni-analyza>

Nariadenie Komisie (ES) č. 1126/2008 z 3. novembra 2008 , ktorým sa v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1606/2002 prijímajú určité medzinárodné účtovné štandardy. In: *Úradný vestník Európskej únie* [online]. 2008. [cit. 2019-03-10]. ISSN 1725-5147. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=OJ:L:2008:320:TOC>

SCHILIT, Howard et al. *Financial Shenanigans, Fourth Edition: How to Detect Accounting Gimmicks and Fraud in Financial Reports*. Fourth Edition. New York: McGraw-Hill Education, 2018. ISBN 978-1-260-11726-4.

STROUHAL, Jiří. *Účetní závěrka*. 1. vydání, Praha: Wolters Kluwer, 2010. ISBN 978-80-7357-482-6.

Veřejný rejstřík a Sbíрка listin: Výpis z obchodního rejstříku. Justice.cz [online]. Praha: Ministerstvo spravedlnosti České republiky, ©2012-2015 [cit. 2017-04-25]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/rejstrik-firma.vysledky?subjektId=337829&typ=UPLNY>

Vyhláška č. 500/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou podnikateli účtujícími v soustavě podvojného účetnictví, v aktuálním znění

Výroční zpráva ČD Cargo, a.s. [online]. Praha: ČD Cargo, ©2017 [cit. 2019-04-25]. Dostupné z: [https://www.pse.cz/udaje-o-trhu/dluhove-cenne-papiry/profil-spolecnosti/?ISIN=CZ0003519456&ID_NOTATION=224089518&fileId=142978&c24616\[file\]=jtWBx525wQ40R7isvoTyGQ](https://www.pse.cz/udaje-o-trhu/dluhove-cenne-papiry/profil-spolecnosti/?ISIN=CZ0003519456&ID_NOTATION=224089518&fileId=142978&c24616[file]=jtWBx525wQ40R7isvoTyGQ)

Which book is for you? *IFRS Foundation*. [online]. London: IFRS Foundation, ©2017 [cit. 2019-05-09]. Dostupné z: <https://www.ifrs.org/news-and-events/2018/12/which-book-is-for-you/>

Zákon č. 563/1991 Sb. o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů

ZOZNAM POUŽITÝCH ZKRATIEK

BL	Bežná likvidita
ČPK	Čistý pracovný kapitál
ČR	Česká republika
ČÚS	České účetní standardy
EÚ	Európska únia
IAS	Medzinárodné účtovné štandardy
IASB	Rada pre medzinárodné účtovné štandardy
IASC	Výbor pre tvorbu medzinárodných účtovných štandardov
IASCF	Nadácia Výboru pre medzinárodné účtovné štandardy
IFAC	Medzinárodná federácia účtovníkov
IFRS	Medzinárodné štandardy účtovného výkazníctva
IFRS IC	IFRS Committee (IFRS výbor)
IOSCO	Medzinárodná organizácia komisií pre cenné papiere
SAC	Poradný panel IFRS
SIC	Stály interpretačný výbor
US GAAP	Národné účtovné štandardy USA

ZOZNAM POUŽITÝCH TABULIEK A VZORCOV

Tabuľka 1: Rozdiel položky zásob podľa IFRS oproti zásobám podľa ČR legislatívy (v tis. Kč).....	57
Tabuľka 2: Rozdelenie krátkodobých pohľadávok na základe účtovania podľa IFRS (v tis. Kč).....	58
Tabuľka 3: Rozdiel položky krátkodobých pohľadávok podľa IFRS oproti zásobám podľa ČR legislatívy (v tis. Kč)	59
Tabuľka 4: Rozdelenie dlhodobých pohľadávok na základe účtovania podľa IFRS (v tis. Kč)	59
Tabuľka 5: Rozdiel položky dlhodobých pohľadávok podľa IFRS a dlhodobých pohľadávok podľa ČR legislatívy (v tis. Kč).....	60
Tabuľka 6: Úprava položky krátkodobého finančného majetku podľa IFRS (v tis. Kč).....	61
Tabuľka 7: Súhrn položiek krátkodobých záväzkov podľa IFRS (v tis. Kč)	62
Tabuľka 8: Rozdiel položky krátkodobých záväzkov podľa IFRS oproti záväzkom podľa ČR legislatívy (v tis. Kč)	63
Tabuľka 9: Rozdiel položky dlhodobého majetku podľa IFRS oproti dlhodobému majetku podľa ČR legislatívy (v tis. Kč).....	64
Tabuľka 10: Rozdiel položky tržieb podľa IFRS oproti tržbám podľa ČR legislatívy (v tis. Kč).....	65
Tabuľka 11: Základné položky pre výpočet vybraných ukazovateľov (v tis. Kč)	66
Tabuľka 12: Výsledné hodnoty vybraných ukazovateľov finančnej analýzy (v tis. Kč).....	67
Tabuľka 13: Základné položky podľa IFRS pre výpočet vybraných ukazovateľov (v tis. Kč)	68
Tabuľka 14: Výsledné hodnoty vybraných ukazovateľov finančnej analýzy (podľa IFRS) (v tis. Kč)	68
Tabuľka 15: Porovnanie výsledkov rôznych ukazovateľov finančnej analýzy	69
 Vzorec 1: Ukazovateľ bežnej likvidity	52
Vzorec 2: Ukazovateľ pohotovej likvidity	53
Vzorec 3: Ukazovateľ okamžitej likvidity.....	54

PRÍLOHY

Príloha I.: Súvaha spoločnosti ČD Cargo, a. s. (podľa českých účtovných štandardov)

Príloha II.: Výkaz ziskov a strát spoločnosti ČD Cargo, a. s. (podľa českých účtovných štandardov)

Príloha III.: Súvaha spoločnosti ČD Cargo, a. s. (podľa IFRS)

Príloha IV.: Výkaz ziskov a strát spoločnosti ČD Cargo, a. s. (podľa IFRS)

Priloha I.: Suvaha spolocnosti CD Cargo, a. s. (podľa českých účtovných štandardov)

K 31. 12. 17 (v tis. Kč)	31. 12. 2017			31. 12. 2016
	Brutto	Korekce	Netto	Netto
AKTIVA CELKEM	35 746 781	20 608 939	15 137 842	15 090 104
A. Pohľadávky za upsaný základní kapitál				
B. Dlouhodobý majetek	32 419 794	20 444 922	11 974 872	11 684 246
B.I. Dlouhodobý nehmotný majetek	985 878	540 970	444 908	367 554
B.I.1. Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje				
B.I.2. Ocenitelná práva	906 377	540 970	365 407	346 458
B.I.2.1. Software	778 931	426 680	352 251	329 695
B.I.2.2. Ostatní ocenitelná práva	127 446	114 290	13 156	16 763
B.I.3. Goodwill				
B.I.4. Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek				
B.I.5. Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek a nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	79 501		79 501	21 096
B.I.5.1. Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek				
B.I.5.2. Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	79 501		79 501	21 096
B.II. Dlouhodobý hmotný majetek	30 615 518	19 903 952	10 711 566	10 588 730
B.II.1. Pozemky a stavby	1 684 264	785 360	898 904	868 781
B.II.1.1. Pozemky	106 535	121	106 414	85 698
B.II.1.2. Stavby	1 577 729	785 239	792 490	783 083
B.II.2. Hmotné movité věci a jejich soubory	23 101 120	14 740 353	8 360 767	8 209 433
B.II.3. Oceňovací rozdíl k nabytému majetku	5 611 411	4 372 911	1 238 500	1 414 952
B.II.4. Ostatní dlouhodobý hmotný majetek	59	6	53	55
B.II.4.1. Pěstiréské celky trvalých porostů				
B.II.4.2. Dospělá zvířata a jejich skupiny				
B.II.4.3. Jiný dlouhodobý hmotný majetek	59	6	53	55
B.II.5. Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek a nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	218 664	5 322	213 342	95 509
B.II.5.1. Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek	30 438		30 438	22
B.II.5.2. Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	188 226	5 322	182 904	95 487
B.III. Dlouhodobý finanční majetek	818 398		818 398	727 962
B.III.1. Podíly – ovládaná nebo ovládající osoba	760 539		760 539	688 051
B.III.2. Zápůjčky a úvěry – ovládaná nebo ovládající osoba				
B.III.3. Podíly – podstatný vliv	57 722		57 722	39 767
B.III.4. Zápůjčky a úvěry – podstatný vliv				

Príloha I.: Súvaha spoločnosti ČD Cargo, a. s. (podľa českých účtovných štandardov)

K 31. 12. 17 (v tis. Kč)	31. 12. 2017			31. 12. 2016
	Brutto	Korekce	Netto	Netto
AKTIVA CELKEM	35 746 781	20 608 939	15 137 842	15 090 104
B.III.5. Ostatní dlouhodobé cenné papíry a podíly				
B.III.6. Zápůjčky a úvěry – ostatní				
B.III.7. Ostatní dlouhodobý finanční majetek	137		137	144
B.III.7.1. Jiný dlouhodobý finanční majetek	137		137	144
B.III.7.2. Poskytnuté zálohy na dlouhodobý finanční majetek				
C. Oběžná aktiva	2 989 043	164 017	2 825 026	3 018 537
C.I. Zásoby	221 866	497	221 369	178 505
C.I.1. Materiál	221 866	497	221 369	178 505
C.I.2. Nedokončená výroba a polotovary				
C.I.3. Výrobky a zboží				
C.I.3.1. Výrobky				
C.I.3.2. Zboží				
C.I.4. Mladá a ostatní zvířata a jejich skupiny				
C.I.5. Poskytnuté zálohy na zásoby				
C.II. Pohledávky	2 025 556	163 520	1 862 036	1 784 964
C.II.1. Dlouhodobé pohledávky	22 400		22 400	12 684
C.II.1.1. Pohledávky z obchodních vztahů				
C.II.1.2. Pohledávky – ovládaná nebo ovládající osoba				
C.II.1.3. Pohledávky – podstatný vliv				
C.II.1.4. Odložená daňová pohledávka				
C.II.1.5. Pohledávky – ostatní	22 400		22 400	12 684
C.II.1.5.1. Pohledávky za společnosti				
C.II.1.5.2. Dlouhodobé poskytnuté zálohy	909		909	578
C.II.1.5.3. Dohadné účty aktivní				
C.II.1.5.4. Jiné pohledávky	21 491		21 491	12 106
C.II.2. Krátkodobé pohledávky	2 003 156	163 520	1 839 636	1 772 280
C.II.2.1. Pohledávky z obchodních vztahů	1 531 383	155 096	1 376 287	1 365 749
C.II.2.2. Pohledávky – ovládaná nebo ovládající osoba	1 751		1 751	2 562
C.II.2.3. Pohledávky – podstatný vliv				
C.II.2.4. Pohledávky – ostatní	470 022	8 424	461 598	403 969
C.II.2.4.1. Pohledávky za společnosti				
C.II.2.4.2. Sociální zabezpečení a zdravotní pojištění				
C.II.2.4.3. Stát – daňové pohledávky	38 431		38 431	47 936
C.II.2.4.4. Krátkodobé poskytnuté zálohy	125 770		125 770	127 912
C.II.2.4.5. Dohadné účty aktivní	210 259		210 259	188 485
C.II.2.4.6. Jiné pohledávky	95 562	8 424	87 138	39 636
C.III. Krátkodobý finanční majetek				
C.III.1. Podíly – ovládaná nebo ovládající osoba				
C.III.2. Ostatní krátkodobý finanční majetek				
C.IV. Peněžní prostředky	741 621		741 621	1 055 068
C.IV.1. Peněžní prostředky v pokladně	2 399		2 399	2 179
C.IV.2. Peněžní prostředky na účtech	739 222		739 222	1 052 889
D. Časové rozlišení	337 944		337 944	387 321
D.1. Náklady příštích období	336 695		336 695	387 107
D.2. Komplexní náklady příštích období				
D.3. Příjmy příštích období	1 249		1 249	214

Priloha I.: Suvaha spolocnosti ČD Cargo, a. s. (podľa českých účtovných štandardov)

		31. 12. 2017	31. 12. 2016
	PASIVA CELKEM	15 137 842	15 090 104
A.	Vlastní kapitál	8 050 908	7 604 812
A.I.	Základní kapitál	8 494 000	8 494 000
A.I.1.	Základní kapitál	8 494 000	8 494 000
A.I.2.	Vlastní podíly (-)		
A.I.3.	Změny základního kapitálu		
A.II.	Ážio a kapitálové fondy	580 138	512 808
A.II.1.	Ážio	138 540	138 540
A.II.2.	Kapitálové fondy	441 598	374 268
A.II.2.1.	Ostatní kapitálové fondy		
A.II.2.2.	Oceňovací rozdíly z přecenění majetku a závazků (+/-)	441 598	374 268
A.II.2.3.	Oceňovací rozdíly z přecenění při přeměnách obchodních korporací (+/-)		
A.II.2.4.	Rozdíly z přeměn obchodních korporací (+/-)		
A.II.2.5.	Rozdíly z ocenění při přeměnách obchodních korporací (+/-)		
A.III.	Fondy ze zisku	262 117	218 629
A.III.1.	Ostatní rezervní fondy	155 630	115 861
A.III.2.	Statutární a ostatní fondy	106 487	102 768
A.IV.	Výsledek hospodaření minulých let (+/-)	-1 690 394	-1 834 766
A.IV.1.	Nerozdělený zisk minulých let		
A.IV.2.	Neuhrazená ztráta minulých let (-)	-1 690 394	-1 834 766
A.IV.3.	Jiný výsledek hospodaření minulých let (+/-)		
A.V.	Výsledek hospodaření běžného účetního období (+/-)	405 047	214 141
A.VI.	Rozhodnuto o zálohové výplatě podílu na zisku (-)		
B.+C.	Cizí zdroje	7 075 882	7 456 057
B.	Rezervy	755 386	883 727
B.I.	Rezerva na důchody a podobné závazky		
B.II.	Rezerva na daň z příjmů		
B.III.	Rezervy podle zvláštních právních předpisů		
B.IV.	Ostatní rezervy	755 386	883 727
C.	Závazky	6 320 496	6 572 330
C.I.	Dlouhodobé závazky	3 782 211	3 948 551
C.I.1.	Vydané dluhopisy	2 000 000	2 000 000
C.I.1.1.	Výměnitelné dluhopisy		
C.I.1.2.	Ostatní dluhopisy	2 000 000	2 000 000
C.I.2.	Závazky k úvěrovým institucím		

Príloha I.: Súvaha spoločnosti ČD Cargo, a. s. (podľa českých účtovných štandardov)

	31. 12. 2017	31. 12. 2016
PASIVA CELKEM	15 137 842	15 090 104
C.I.3. Dlouhodobé přijaté zálohy		
C.I.4. Závazky z obchodních vztahů		
C.I.5. Dlouhodobé směnky k úhradě		
C.I.6. Závazky – ovládaná nebo ovládající osoba	352 254	449 770
C.I.7. Závazky – podstatný vliv		
C.I.8. Odložený daňový závazek	1 009 373	893 331
C.I.9. Závazky – ostatní	420 584	605 450
C.I.9.1. Závazky ke společníkům		
C.I.9.2. Dohadné účty pasivní		
C.I.9.3. Jiné závazky	420 584	605 450
C.II. Krátkodobé závazky	2 538 285	2 623 779
C.II.1. Vydané dluhopisy		
C.II.1.1. Vyměnitelné dluhopisy		
C.II.1.2. Ostatní dluhopisy		
C.II.2. Závazky k úvěrovým institucím		
C.II.3. Krátkodobé přijaté zálohy	996	1 887
C.II.4. Závazky z obchodních vztahů	1 419 780	1 363 361
C.II.5. Krátkodobé směnky k úhradě		
C.II.6. Závazky – ovládaná nebo ovládající osoba	72 999	77 264
C.II.7. Závazky – podstatný vliv		
C.II.8. Závazky ostatní	1 044 510	1 181 267
C.II.8.1. Závazky ke společníkům		
C.II.8.2. Krátkodobé finanční výpomoci		
C.II.8.3. Závazky k zaměstnancům	214 457	210 089
C.II.8.4. Závazky ze sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění	117 052	114 922
C.II.8.5. Stát – daňové závazky a dotace	39 361	69 385
C.II.8.6. Dohadné účty pasivní	455 080	502 357
C.II.8.7. Jiné závazky	218 560	284 514
D. Časové rozlišení pasiv	11 052	29 235
D.1. Výdaje příštích období	11 052	29 235
D.2. Výnosy příštích období		

Príloha II.: Výkaz ziskov a strát spoločnosti ČD Cargo, a. s. (podľa českých účtovných štandardov)

K 31. 12. 2017 (v tís. Kč)		Období do 31. 12. 2017	Období do 31. 12. 2016
I.	Tržby z prodeje výrobků a služeb	11 539 767	11 403 862
II.	Tržby z prodeje zboží		
A.	Výkonová spotřeba	6 593 443	6 456 401
A.1.	Náklady vynaložené na prodané zboží		
A.2.	Spotřeba materiálu a energie	1 782 464	1 740 214
A.3.	Služby	4 810 979	4 716 187
B.	Změna stavu zásob vlastní činnosti (+/-)		
C.	Aktivace (-)	-261 760	-220 761
D.	Osobní náklady	4 009 235	3 846 805
D.1.	Mzdové náklady	2 881 759	2 760 490
D.2.	Náklady na sociální zabezpečení, zdravotní pojištění a ostatní náklady	1 127 476	1 086 315
D.2.1.	Náklady na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	968 780	924 816
D.2.2.	Ostatní náklady	158 696	161 499
E.	Úpravy hodnot v provozní oblasti	1 070 010	1 046 042
E.1.	Úpravy hodnot dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	1 084 337	1 111 142
E.1.1.	Úpravy hodnot dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku – trvalé	1 118 016	1 024 969
E.1.2.	Úpravy hodnot dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku – dočasné	-33 680	86 173
E.2.	Úpravy hodnot zásob	-3 336	-31
E.3.	Úpravy hodnot pohledávek	-10 991	-65 069
III.	Ostatní provozní výnosy	469 433	262 771
III.1.	Tržby z prodaného dlouhodobého majetku	127 077	3 557
III.2.	Tržby z prodaného materiálu	172 926	118 142
III.3.	Jiné provozní výnosy	169 430	141 072
F.	Ostatní provozní náklady	200 758	152 011
F.1.	Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku	103 769	659
F.2.	Zůstatková cena prodaného materiálu	30 300	23 985
F.3.	Daně a poplatky	7 900	6 816
F.4.	Rezervy v provozní oblasti a komplexní náklady příštích období	-128 315	-84 740
F.5.	Jiné provozní náklady	187 104	205 291
*	Provozní výsledek hospodaření (+/-)	397 514	386 135
IV.	Výnosy z dlouhodobého finančního majetku – podíly	143 974	40 435
IV.1.	Výnosy z podílů – ovládaná nebo ovládající osoba	138 974	30 435
IV.2.	Ostatní výnosy z podílů	5 000	10 000
G.	Náklady vynaložené na prodané podíly		
V.	Výnosy z ostatního dlouhodobého finančního majetku		
V.1.	Výnosy z ostatního dlouhodobého finančního majetku - ovládaná nebo ovládající osoba		
V.2.	Ostatní výnosy z ostatního dlouhodobého finančního majetku		
H.	Náklady související s ostatním dlouhodobým finančním majetkem		
VI.	Výnosové úroky a podobné výnosy	113	2 733
VI.1.	Výnosové úroky a podobné výnosy – ovládaná nebo ovládající osoba		1 938
VI.2.	Ostatní výnosové úroky a podobné výnosy	113	795
I.	Úpravy hodnot a rezervy ve finanční oblasti		
J.	Nákladové úroky a podobné náklady	31 446	56 508
J.1.	Nákladové úroky a podobné náklady – ovládaná nebo ovládající osoba	3 618	876
J.2.	Ostatní nákladové úroky a podobné náklady	27 828	55 632
VII.	Ostatní finanční výnosy	207 747	72 215
K.	Ostatní finanční náklady	204 745	117 264
*	Finanční výsledek hospodaření (+/-)	115 643	-58 389
∞	Výsledek hospodaření před zdaněním (+/-)	513 157	327 746
L.	Daň z příjmů	108 110	113 605
L.1.	Daň z příjmů splatná	5 511	5 398
L.2.	Daň z příjmů odložená (+/-)	102 599	108 207
∞	Výsledek hospodaření po zdanění (+/-)	405 047	214 141
M.	Prevod podílu na výsledku hospodaření společníkům (+/-)		
∞∞	Výsledek hospodaření za účetní období (+/-)	405 047	214 141
*	Čistý obrát. za účetní období	12 361 034	11 782 016

Príloha III.: Súvaha spoločnosti ČD Cargo, a. s. (podľa IFRS)

		31. 12. 2017 v mil. Kč	31. 12. 2016 v mil. Kč	1. 1. 2016 v mil. Kč
Pozemky, budovy a zariadení	5	14 099	13 924	13 519
Nehmotná aktíva	6	441	362	317
Investície do dceřiných, pridružených spoločností a spoločných podniků	7	442	358	353
Ostatní finanční aktíva	10	298	271	1
Ostatní aktíva	11	1	1	0
Dlouhodobá aktíva celkem		15 281	14 916	14 190
Zásoby	8	188	142	130
Pohľadávky z obchodních vztahů	9	1 581	1 553	1 572
Předplacená daň z příjmu	29	0	21	22
Ostatní finanční aktíva	10	89	75	131
Ostatní aktíva	11	107	117	229
Peněžní prostředky a peněžní ekvivalenty	12	465	763	864
Krátkodobá aktíva celkem		2 430	2 671	2 948
AKTIVA CELKEM		17 711	17 587	17 138
Základní kapitál	13	8 494	8 494	8 494
Kapitálové fondy	13	423	315	245
Neuhrazená ztráta		-512	-1 206	-1 995
Vlastní kapitál celkem		8 405	7 603	6 744
Úvěry, půjčky a dluhopisy	15	3 624	4 057	3 015
Odložený daňový závazek	29	1 500	1 340	1 157
Rezervy	16	489	538	672
Ostatní finanční závazky	17	132	319	565
Ostatní závazky	18	387	369	133
Dlouhodobé závazky celkem		6 132	6 623	5 542
Závazky z obchodních vztahů	14	1 735	1 778	2 170
Úvěry, půjčky a dluhopisy	15	516	500	1 603
Závazky z daně z příjmu	29	2	0	0
Rezervy	16	237	317	296
Ostatní finanční závazky	17	264	319	412
Ostatní závazky	18	420	447	371
Krátkodobé závazky celkem		3 174	3 361	4 852
PASIVA CELKEM		17 711	17 587	17 138

Príloha IV.: Výkaz ziskov a strát spoločnosti ČD Cargo, a. s. (podľa IFRS)

		Rok končí 31. 12. 2017 v mil. Kč	Rok končí 31. 12. 2016 v mil. Kč
Tržby z hlavní činnosti	21	11 242	11 094
Ostatní provozní výnosy	22	884	547
Služby, spotřeba materiálu a energie	23	-5 695	-5 541
Náklady na zaměstnanecké požitky	24	-3 931	-3 759
Odpisy a amortizace	25	-1 145	-1 024
Ostatní provozní náklady	26	-313	-165
Zisk z provozní činnosti před zdaněním		1 042	1 152
Finanční náklady	27	-242	-235
Finanční výnosy	28	86	53
Zisk před zdaněním		886	970
Daň z příjmů	29	-152	-174
Zisk za období		734	796